

Τ Ο Δ Ι Λ Η Μ Μ Α

Δορεάν ταξείδιον εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Σικάγου. — Ἡ ἀνεξήγητος πυρκαϊά. — Ἡ ἐνοχοποίησις τοῦ Μαύρου. — Ἡ δεσποινὶς Ἀλίκη Βαρνὸτ κατηγορεῖ ἐαυτὴν ὡς ἐνοχον. — Ἡ τηλεχημεία. — Ἡ τηλελύσις καὶ ὁ τηλελύτης. — Πυρκαϊαί, ἐκρήξεις καὶ δηλητηριάσεις προκαλούμεναι ἐξ ἀποστάσεως πέντε μιλίων. — Τὸ μυστικόν. — Ὁ πρῶτος τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως. — Πῶς προεληθῆ ἡ πυρκαϊά. — Τὸ δίλημμα καὶ τὸ βραβεῖον. — Λαμπρὰ εὐκαιρία καὶ διὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐστίας».

Ἡ Ἀμερικανὶς κόρη Ἀλίκη Βαρνὸτ κατέθεσεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐν Βερολίῳ ἐκδιδουμένου περιοδικοῦ «Unsere Zeit» χρηματικὸν ποσὸν ἄρκου ὅπως μεταβῆ τις διὰ πρώτης θέσεως εἰς Σικάγον, ἐπισκεφθῆ τὴν ἐκεῖ ἔκθεσιν καὶ ἐπιστρέψῃ μετὰ τινος εβδομάδας ἐπὶ τῷ ἔρω ὅτι θὰ δοθῶσι τὰ χρέηματα εἰς ἐκεῖνον, ὅστις παράσῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἀρίστην συμβουλὴν ἵνα ἐξέλθῃ φοβεροῦ διλήμματος πρὸ τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται, ὡς ἐμφαίνει ἡ κάτωθι δημοσιευμένη ἐπιστολὴ τῆς. Τὸ ἐν λόγῳ περιοδικὸν δέχεται ἐγγράφους γνώμας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπὸ τὴν διακριτικὴν ἐπιγραφὴν Chicago, ὑπόσχεται δὲ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ νὰ μετρήσῃ τὸ ἐν λόγῳ χρηματικὸν ποσὸν εἰς ἐκεῖνον ὅστις σταίῃ τὴν ἀρίστην λύσιν, συγχρόνως δὲ θὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν τὰς σχετικῶς καλυτέρας λύσεις. Ὡστε οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται δύνανται καλλίστα νὰ συναγωνισθῶσι.

Σ. τ. Δ.

Barnotshome, Breadstown, Illinois
22 Ἰουλίου 1892.

Ἀξιότιμος σύνταξις!

Γράφω ὑμῖν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ εὐγενὴς σας μεσολάθεσις θὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς Γερμανοὺς συμπατριώτας μου νὰ ἐκφράσωσι τί σκέπτονται ἢ τί αἰσθάνονται ἐπὶ ὑποθέσεως ἐν ἣ ἐγὼ ἀγνοῶ αὐτόχρημα τί νὰ πράξω.

Τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα τοῦ «Ἐσπερινοῦ Ταχυδρομίου τοῦ Ἰλλινόα» τῆς 10 Ἰουλίου, θὰ σῶς χρησιμεύσῃ, ἵνα σχηματίσῃτε τὴν πρώτην ἰδέαν περὶ τίνος πρόκειται:

«Ἐδημοσιεύσαμεν πρὸ τίνος ὅτι ὁ μαῦρος Ὀλιβερ ὁ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς χήρας Βαρνὸτ ἐρυλακίσθη ὑπὸ τοῦ Mister Losberne ὡς ὑποπτος ἐμπρησμοῦ. Κατὰ τὴν μεσημερίαν τῆς 2 Ἰουλίου εἰς τὴν δυτικὴν ἔχθην τοῦ ποταμοῦ, ἀπέναντι τοῦ Barnotshome, ἐκάθ' αἴφνης εἰς ἕκτασιν δύο μιλίων τὸ θάμνωμα τὸ ἀνήκον εἰς τινὰ ἐταιρίαν καὶ πρὸς τοὺτοισ ἡ μεγάλη ξυλαποθήκη τοῦ ταγματάρχου Λύγκς μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτῇ προμηθειῶν. Ἀπὸ τῆς ἀποθήκης ταύτης εὐρισκομένης παρὰ τὰ σύνορα τῶν κτημάτων Βαρνὸτ ἤρχισεν τὸ πῦρ. Καθ' ὅλην δὲ τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὐδεὶς ἄλλος διέβη τὸν ποταμὸν πλὴν τοῦ Μαύρου Ὀλιβερ. Ὁ γέρον οὗτος, ἡλικίας 58 ἐτῶν δι' ὀχρῶνεται ὅτι εἶνε ἀθῶος καὶ ὅτι οὔτε κἂν πυρεῖα εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ, οὔτε ἄλλο τι εὐφλεκτον, ἀλλ' ἐκοιμάτο ἡσύχως ἐν τῇ σικᾷ τῆς ἀποθήκης,

ὅτε αἴφνης τὸν ἐξύπνησεν ἰσχυρὸς κρότος· συγχρόνως εἶδε τὸν πλησίον τοῦ ξύλινου τοῖχου εὐρισκόμενον ἐν μέσῳ φλογῶν. Οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι τοῦ Μαύρου ἐθεωρήθησαν ὡς ψευδεῖς, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ ταγματάρχης Λύγκς εἶχε ξυλίσει καὶ ἐκδιώξει τὸν Ὀλιβερ πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν ἐκ τοῦ κτημάτων του καὶ ἤτο πιθανὴ ἡ ὑπόψια ὅτι ὁ Μαῦρος ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ. Νῦν ὅμως παρουσιάζεται αἴφνης παραδοξοτάτη ἐξήγησις τοῦ πράγματος, κατ'ἀλλήλους ἐν τούτοις μᾶλλον ὅπως ἐπισκοπίσῃ τὴν ὑπόθεσιν.

» Ἡ δεσποινὶς Ἀλίκη Βαρνὸτ ἐδῆλωσεν εἰς τὸ δικαστήριον ὅτι ἀπὸ τῆς κατοικίας τῆς δι' ἀπροσεξίας ἐπροξένησε τὴν πυρκαϊάν καὶ δὴ διὰ μηχανήματος ἐφευρεθέντος ὑπὸ τοῦ μακαρίτου πατρός τῆς. Ὁσοῦν ἐκ τῶν ἀναγνώστων μας γνωρίζουσιν ὅτι ἡ ἀντίπεραν ἔχθη τοῦ ποταμοῦ ἀπέχει ἀπὸ τῆς οἰκίας Βαρνὸτ 500 ὑάρδας, θὰ δυσπιστήσωσιν εἰς τὴν κατάθεσιν τῆς κόρης Βαρνὸτ. Κλίνει τις μᾶλλον νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ νεαρὰ δεσποινὶς ἐπιθυμεῖ μόνον διὰ τῆς διηγήσεως αὐτῆς νὰ σώσῃ τὸν ἀρχαῖον ὑπηρέτην τῆς, ὅστις μάλιστα λέγεται ὅτι ἔσωσέ ποτε τὴν ζωὴν τοῦ πατρός τῆς· διότι ὅτε οἱ κ. κ. Ἀσπέρνερ καὶ Βάββλε καὶ ὁ ταγματάρχης Λύγκς ἐξήθησαν νὰ τοῖς ἐξηγήσῃ ἡ δεσποινὶς Βαρνὸτ τὸν μηχανισμόν τοῦ περιέργου μηχανήματος ἢ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των, ἠρνήθη αὕτη ἀπολύτως ν' ἀνακοινώσῃ τὸ μυστικόν τῆς, διότι ἤτο δεσμευμένη δι' ὑποσχέσεως δοθείσης εἰς τὸν πατέρα τῆς. Ὁ πατὴρ τῆς, λέγει, Κάρολος Βαρνὸτ ἐφεύρε τὸν τρόπον δι' οὗ ἐπιφέρει οἰασθήποτε χημικὰς ἐνεργείας ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως. Ἡ μήτηρ τῆς δεσποινίδος Βαρνὸτ δὲν δύναται πλέον νὰ ἐρωτηθῆ, διότι ἡ καλὴ πρεσβυτίς ἔλειπε κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ δυστυχήματος εἰς Breadstown, λαβοῦσα δὲ τὴν εἰδησιν ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ καὶ κατεχημίσθη μετὰ τοῦ ἵππου. Ἐκ τῶν ἐπακολουθημάτων δὲ τῆς πτώσεως ἐτελεύτησε, καὶ τὸ παρεμπεσόν τοῦτο λυπηρὸν δυστύχημα εἶνε, κατὰ τὸ λέγειν τῆς δεσποινίδος Βαρνὸτ, ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἐξεφράσθη πρότερον περὶ τῆς ἀφορμῆς τῆς πυρκαϊᾶς.

» Ἡμεθα λίαν ἀνυπόμονοι νὰ ἴδωμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

» Ἐὰν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ Βαρνὸτ ἀνεκάλυψε τὴν τηλεχημείαν, τὴν χημικὴν δηλονότι ἐξ ἀποστάσεως ἐνεργείαν, τότε εὐρισκόμεθα πρὸ γεγονότος

ὕψιστης σημασίας καὶ φρονούμεν ὅτι καθήκον τῆς θυγατρὸς εἶνε νὰ μὴ ἀποκρύψῃ ἐπὶ πλέον τὸ μυστικὸν τοῦ πατρὸς τῆς. Ἐταιρία τις προτιθεμένη τὴν ἀγορὰν τοῦ μυστικοῦ τῆς δεσποινίδος Βαρνὸτ ἀντὶ ἐνὸς ἑκατομμυρίου δολλαρίων, συγκροτεῖται ἤδη. Ἐγγραφαὶ μετόχων γίνονται παρὰ τοῖς C. F. Hix & Comp.

Προστίθῃμι νῦν πρὸς ἐξήγησιν τὰ ἐπόμενα :

Ἀληθέστατον εἶνε ὅτι ὁ πατήρ μου Κάρολος Βαρνὸτ κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ φαινόμενον φυσικόν, τὸ ὁποῖον ἐκάλεσε *τηλελύσιον*, ἢ ἐκρησμοποίησι πρὸς κατασκευὴν συσκευῆς, δι' ἧς κατορθοῦται χημικὴ ἐπενέργεια ἐξ ἀποστάσεως. Ὡς γνωστόν, τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα δὲν ἔχει ἰσχὺν νὰ παράσῃ μόνον ἀποτελέσματα ἤχου καὶ φωτός, ἀλλὰ καὶ χημικὰς ἐνεργείας εἰς κατὰ βούλησιν ἀποστάσεις· πρὸς δὲ εἶνε γνωστόν ὅτι διὰ τῆς ιδιότητος ἣν ἔχει τὸ Σελήνιον (χημικὸν στοιχείον) νὰ μεταβάλλῃ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ φωτός τὴν ἠλεκτρικὴν αὐτοῦ ἀγωγὸν δύναμιν, δύναται τις νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ φῶς καὶ πρὸς μεταβίβασιν ἠλεκτρικῶν ἐνεργειῶν καὶ δράσεων.

Ἄφ' οὗτο ἐβεβαιώθη ὑπὸ τοῦ Φαραδέυ, Μάξ-βελλ καὶ νεωστὶ ὑπὸ τοῦ Χέρτζ ὅτι τὸ φῶς εἶνε μόνον ἰδιαιτέρα μορφή τῆς ἠλεκτρικῆς κυματοειδοῦς δονήσεως, ευχερῆς ἢτο ἡ ἐπινόησις τῆς τροποποιήσεως τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτός, οὕτως ὥστε δύναται τις νὰ ἐκτελῇ δι' αὐτῶν ἀντὶ ἀγωγοῦ σύρματος ἐνεργεῖαν ἐξ ἀποστάσεως. Ὁ πατήρ μου μετὰ πολλὰ πειράματα κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους ν' ἀνακαλύψῃ οὐσίαν τινά, ἣν ἀπεκάλεσε *τηλελύτην*, καὶ ἥτις κατὰ τὰς χημικὰς ὕλας τὰς ὁποίας συνδυάζει τις μετ' αὐτῆς, τροποποιεῖ τὰς αἰθερίους δονήσεις τοῦ φωτός, οὕτως ὥστε μεταβιβάσῃ τὴν χημικὴν ἐνεργεῖαν τοῦ δι' οὐδὲν πεῖραγμα σώματος ἀπὸ πάσης ἀποστάσεως, ἀφ' ἧς δύναται τις ἐν γένει νὰ παραλάβῃ ἀκτίννας. Ἐὰν λοιπὸν εἰς τὴν θέσιν ἀπὸ τῆς ὁποίας πηγάζει τὸ ἐπὶ τοῦ τηλελύτου πίπτει φῶς εὐρίσκειται σῶμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἐπιενεργήσῃ χημικῶς τὸ σῶμα δι' οὐ πειραματιζόμεθα, συντελεῖται ἡ ἐνέργεια αὐτὴ ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ἀπομεμακρυσμένου σώματος. Ἡ συσκευὴ ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς καλοῦ ἀστρονομικοῦ τηλεσκοπίου μετὰ ἰσχυροῦ φακοῦ καὶ ἐκ τοῦ χημικοῦ θαλάμου. Αἱ ἀφικνούμεναι ἀκτίνες διεσθύνουσι πρῶτον διὰ τοῦ τηλελύτου καὶ ἔπειτα κατ' εὐθείαν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ παρατηρητοῦ. Ὁ χημικὸς θάλαμος εὐρίσκειται παραπλεύρως τοῦ τηλεσκοπίου εἰς κατὰ βούλησιν ἀπόστασιν, καὶ συνδέεται μετὰ τοῦ τηλελύτου δι' ἠλεκτρισμοῦ κατὰ τρόπον, ὃν δὲν μοὶ εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ ἐξηγήσω. Τὸ κυρίως ὅμως μυστικὸν ἔγκειται ἐν τῇ συνθέσει καὶ τῇ κατασκευῇ τοῦ τηλελύτου. Ἐὰν π. χ. εἰσάξωμεν εἰς τὸν χημικὸν θάλαμον θερμανθὲν γλωρικὸν κάλιον, ἢ ἕτερον εὐκόλως

ὄξυγονον ἀποδίδον καὶ ἀρκοῦντως θερμανθὲν σῶμα, καὶ διευθύνωμεν τὸ τηλεσκόπιον πρὸς μακρὰν εὐρισκόμενον τεμάχιον ξύλου ἢ ἄνθρακος, πάραυτα θὰ ἐπέλθῃ ἀνάφλεξις τούτου. Ὁ πατήρ μου ἐτοποθέτησεν εἰς ἀπόστασιν 8 ἀγγλικῶν μιλίων σιδηρᾶν πλάκα καὶ εἰσήγαγεν εἰς τὸν τηλελυτικὸν θάλαμον ὑδροχλωρικὸν ὄξύ· ἐντὸς τετάρτου τῆς ὥρας ἡ σιδηρᾶ πλάξ διελύθη ἐντελῶς. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ὄξέος καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποστάσεως ἀποσυνέθεσε βράχον ἐξ ἀσβεστολίθου· ὡσαύτως δὲ ἐξ ἀποστάσεως 15 μιλίων διέλυσε χαλαζίαν (πυρίτην—quartz) καὶ ψαμμόλιθον δι' ὑδροθωρίου.

Ἐκ τούτων γίνεται δῆλον ὅτι οὐδὲν θωρηκτόν, οὐδὲν φρούριον θὰ ἠδύνατο ἐπὶ μακρὸν ν' ἀντιστῇ εἰς ταύτην τὴν συσκευὴν, ἀφ' οὗ αὕτη ἐνεργεῖ εἰς πᾶσαν ἀπόστασιν ὄρατὴν. Ἀλλὰ καὶ τι πλεονέτερον. Ἐὰν συνδέσωμεν τὸν τηλελύτην μετὰ ἐκρηκτικοῦ σώματος, διὰ τὸ ὁποῖον χρῆζει ὁ θάλαμος ἰδιαιτέρως διευθετήσεως, μεταδίδεται καὶ αὐτὴ ἡ ἐκρηξις εἰς τὸ παρατηρούμενον ἀντικείμενον. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀποσύνθεσιν ὀργανικῶν σωμάτων δι' ἀνοργάνων ἐν γένει ἢ μεταλλικῶν δηλητηρίων. Δύναται τις νὰ προκαλέσῃ ἐπὶ ζωικοῦ σώματος δι' ἰσχυροῦ ὄξέος τραῦμα ἢ καῦσιν, καὶ συγχρόνως διὰ φωσφόρου ἀποσύνθεσιν τοῦ αἵματος, ἧς συνέπεια εἶνε ἀκαριαῖος θάνατος. Οὕτως ἐφρονεῖται κύων ἐξ ἀποστάσεως 5 μιλίων ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων. Ὅσον κινδυνώδεις καὶ ἂν εἶνε αἱ ἐφαρμογαὶ αὐταὶ τοῦ τηλελύτου, ἐν τούτοις ἐλπίζω ὅτι θὰ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ οὕτως καὶ εἰς ἐπωφελεῖς σκοπούς. Δυστυχῶς δὲν ἐπετράπη εἰς τὸν πατέρα μου νὰ τελειοποιήσῃ καὶ ὑπὲρ τοιούτου σκοποῦ τὴν ἀνακάλυψιν του ταύτην· μοῦ ἀφῆκε τὸ μυστικὸν του ἀλλ' ὑπὸ περιστάσεις. . . — Ὑποθέτει τις βεβαίως ὅτι πρέπει νὰ συγκαταλέγωμαι μετὰ τῶν εὐδαιμονεστάτων θνητῶν, καθ' ὃ κατέχουσα ἀνακάλυψιν τόσης σημασίας, οἷα ἡ τηλελύσις, ἥτις θὰ μοὶ προσεκόμιζεν οὐκ ὀλίγα ἑκατομμύρια, ἐὰν ἤθελον νὰ πωλήσω τὸ μυστικὸν αὐτῆς. Ἐν τούτοις εἶμαι δυστυχιστάτη!

Ὁ πατήρ μου, Γάλλος ἐκ γενετῆς, κατήγετο ἐκ Μυλχαουζεν τῆς Ἀλσατίας καὶ ἦτο χημικός ἐξ ἐπαγγέλματος. Ὅτε ἡ πατρίς αὐτοῦ ἐγένετο γερμανικὴ κτῆσις, τὴν ἐγκατέλειψε, μέχρις οὗτου, καθ' ὃ ἔλεγε, γίνῃ ἡ Ἀλσατία καὶ αὐτὴ γαλλικὴ. Διέτριψεν εἰς διαφόρους πόλεις τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἀπέκτησε διὰ διαφορῶν προνομιοῦχων ἐφευρέσεων σημαντικὴν περιουσίαν. Ἐπὶ τέλους ἠγόρασε κτήματα ἐν Ἰλλινόα καὶ ἀφιερώθη εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ τηλελύτου. Μισῶν διακαῶς τὴν Γερμανίαν, εἶχε τὸν πόθον νὰ ἐκδικηθῇ τὴν χώραν ταύτην καὶ νὰ προσπορίσῃ τῇ Γαλλίᾳ τὰ μέσα ἵνα διὰ τῆς ἀνακαλύψεώς του ἐξολοθρεύσῃ

πάντα ἐχθρόν. Ἀλλ' ἡ μήτηρ μου ἦτο Γερμανὶς! Οὐδέποτε ἐλησμόνησε τὴν πρὸς τὴν πατρίδα αὐτῆς ἀγάπην, ἣν χάριν τοῦ πατρὸς μου ἀπέκρουεν εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας τῆς. Ἐμὲ ὅμως ἀνέθρεψε κατὰ τὰ αἰσθήματα αὐτῆς. Ὅστε καὶ τοὶ ἐθούθηον τὸν πατέρα μου κατὰ δύναμιν εἰς τὰς μελέτας του, ἐπραττον τοῦτο ἐπὶ τῇ κρυφίᾳ ἐλπίδι νὰ ὑπηρετήσω ποτὲ δι' αὐτῶν τοὺς συμπατριώτας μου. Ἐγὼ αἰσθήματα Γερμανίδος καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μείνω πάντοτε τοιαύτη.

Κατὰ τὸ ἔαρ κατέλαβεν αἴφνης τὸν πατέρα μου δεινὴ νόσος, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπέπρωτο νὰ μὴ ἀναλάβῃ πλέον. Μόνη ἐγὼ ἤμην ἐντελῶς μεμνημένη εἰς τὸ μυστικὸν τῆς κατασκευῆς τοῦ τηλελύτου, τὸ ὁποῖον ἐφύλαττον ἀπαρρησάτως. Ἐπὶ τῆς ἐπιθανατοῦ κλίνης του μοὶ ἀπεκάλυψε πρὸς βαθυτάτην θλίψιν μου ὅτι προσήνεγκε τὸ μυστικὸν τοῦ τηλελύτου εἰς τὴν Γαλλικὴν κυβέρνησιν καὶ ὅτι ἐπίκειται προσεχῶς ἡ συμφωνία. Ἡ ἀφίξις τοῦ Γάλλου πράκτορος ἀνεμένετο καθ' ἐκάστην. Ἀπὸ πολλοῦ ὁ πατήρ μου διὰ πᾶσαν ἀπόστον περιστάσιν εἶχε συντάξῃ λεπτομερῆ ἐκθεσιν, τὴν ὁποίαν ἐφύλαττεν ἐσφραγισμένην μετὰ τῶν ἐγγράφων του. Μάτην ἐξώρριζον αὐτὸν ν' ἀπόσχῃ τῆς συμβάσεως, ἣν προϋτίθετο νὰ συνάψῃ· ἀπήτησε μάλιστα νὰ ἐκπληρώσω ταύτην μετὰ τὸν θάνατόν του.

Δὲν ἠδύναμην νὰ ταράξω τὴν γαλήνην τοῦ ἐπιθανάτου πατρὸς μου δι' ἐντελοῦς ἀρνήσεως· ἀλλὰ δὲν συγκατένευσα νὰ ὑποσχεθῶ ἐκ μέρους μου τὴν παράδοσιν τῶν ἐγγράφων. Προσεπάθησα νὰ τῷ ἐμπνεύσω ἐλπίδας περὶ προσεχούσας ἀναρρώσεως, ὅποτε θὰ τῷ ἐπετρέπετο νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Τὴν ἐπομένην ὅμως νύκτα ἐπῆλθεν αἰφνιδίᾳ δεινῶσις τῆς νόσου του. Διὰ τῶν τελευταίων δυνάμεών του, — μὴ εἰς ἠδύνατο πλέον νὰ ὁμιλῇ — μεῖ κέτευσεν ὁ πατήρ μου νὰ μὴ ἀποκαλύψω εἰς οὐδένα ἐν τῷ κόσμῳ, πλὴν τῆς Γαλλίας, τὸ μυστικόν. Τοῦτο ὠρκίσθη ἐν τῇ ταραχῇ τῆς στιγμῆς ἐκείνης. Τὴν αὐτὴν νύκτα ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ μου, ἡ δὲ μήτηρ μου ἦτο ἡ κληρονόμος τῶν ἐγγράφων ἐκείνων. Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ πατρὸς μου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διὰ σιωπηλῆς συμφωνίας οὔτε λέξις πλέον εἶχεν ἀλλαγῆ περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ τηλελύτου.

Εὐρίσκειτο ἤδη ὅπως καὶ ἐγὼ ἐν τῇ αὐτῇ ἀμνηχανίᾳ καὶ ἀμνησταντεύσει μετὰ τῶν εὐχῶν τοῦ θανόντος καὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς αἰσθημάτων. Ἐπὶ τέλους εὐρομεν τὴν ἐξῆς διέξοδον· εἶχον ὑποσχεθῆ εἰς οὐδένα ν' ἀποκαλύψω τὸ ἀπόρητον ἐκτὸς τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως· ἀλλὰ δὲν εἶχον ὑποσχεθῆ νὰ τὸ παραδώσω εἰς αὐτήν. Ἐὰν ἤρνούμεθα τὴν παράδοσιν τῶν ἐγγράφων, παρεβαίνομεν τὴν τελευταίαν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρὸς μου, ἀλλὰ δὲν ἠθετοῦμεν οὐδεμίαν ὑπόσχεσιν. Μόνον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς ἡμᾶς νὰ καταστήσωμεν γνωστὸν τὸ

ἀπόρητον. Ἡ ἀνακάλυψις ἀπόλλυται διὰ πάντα καὶ διὰ παντός. Ἡ μήτηρ μου ἐπιρπόλησε τὰ ἐγγράφα. Ὁ Γάλλος πράκτωρ ἦλθε καὶ ἀπῆλθεν ἀπρακτός. Ἠρξισα νὰ ἡσυχάζω. Ἰσως θὰ ἦτο εὐτύχημα διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ν' ἀγνοῖ διὰ παντός τὴν ὑπαρξίν τοῦ τηλελύτου. Τότε ὅμως ἐπῆλθεν ἡ ἀπορρᾶς ἡμέρα, καθ' ἣν ἐξερράγη ἡ πυρκαϊὰ ἐπὶ τῆς δυτικῆς ὄχθης. Εἶνε ἀληθές ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀθῶα παρὰ τὸς αὐτῆς. Ὁ παλαιὸς πιστὸς μας ὑπηρετῆς Ὀλιβερ εἶχε διελθῆ τὸν ποταμὸν κωπηλατῶν πρὸς τὴν ἐναντι ὄχθην διὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ πέραν κείμενον κτῆμά μας. Τὸ κτῆμα τοῦτο σύγκειται πρὸ πάντων ἐκ δάσους, καὶ ἦτο διὰ τοῦτο πολὺτιμον δι' ἡμᾶς, διότι ὁ μακρὰν εὐρισκόμενος λόφος παρεῖχεν εἰς τὸν πατέρα μου ἐξαίρετον ἀντικείμενον πρὸς δοκιμὴν τοῦ τηλελύτου. Κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἶχεν ἀναγκασθῆ ἡ μήτηρ μου νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πόλιν ἐνεκα ὑποθέσεων, αἱ ὑπηρεταὶ εὐρίσκοντο εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἤμην μόνη ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἐπειδὴ ὁ Ὀλιβερ ἀπουσίαζεν ἀσυνήθως πολλὴν ὥραν καὶ εἶχον ἀνάγκην αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀπεφάσισα νὰ τὸν ἀναζητήσω. Ἀνέβην εἰς τὸ ἐργαστήριον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀνεγειρή ὁ πατήρ μου ἐπὶ πυργειδοῦς ὑψώματος τῆς οἰκίας ἡμῶν, καὶ ἐπεσκόπουν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τὴν ἀπέναντι ὄχθην. Μοὶ ἐφάνη ὅτι διακρίνω στήματι· ὑπτιον ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἀποθήκης ἥτις ἀνῆκει τῷ ταγματάρχῃ Λύγκς καὶ συνορεύει μετ' οὗ κτῆμά μας. Ὁ φακὸς ὅμως δὲν ἦτο ἐπαρκῶς ἰσχυρὸς ἵνα δύναμαι ν' ἀναγνωρίσω εὐδιακρίτως τὸ ἀντικείμενον. Διὰ τοῦτο ἐπλησίασα πρὸς τὸ ἐξαίρετον τηλεσκόπιον τοῦ τηλελύτου καὶ τὸ διεύθυνα πρὸς τὴν ἐν λόγῳ μορφήν. Πάραυτα ἀνεγνώρισα τὸν Ὀλιβερ, ὅστις προφανῶς ἐκοιμάτο. Αὐθωρεῖ ὅμως εἶδον φλόγα ὑψουμένη πλησίον τῆς κεφαλῆς του καὶ αὐτὸν ἀναπηδῶντα. Τότε παρετήρησα μετ' ἀπεριγράπτου τρόμου ὅτι ἡ ἐνωσις τοῦ χημικοῦ θαλάμου μετὰ τοῦ τηλελύτου τοῦ τηλεσκοπίου δὲν ἦτο χωρισμένη. Ἡ συσκευὴ εὐρίσκειτο ἐπὶ ὅπως εἶχεν ἐγκαταλείψῃ αὐτὴν ὁ πατήρ μου, ὅτε ἐργαζόμενος ἐπ' αὐτῆς εἶχεν ἀσθενήσῃ αἰφνιδίως. Φαίνεται δὲ ὅτι δι' ἀπροσεξίας τινὸς κατὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ τηλεσκοπίου εἶχον ἐγγίσει τὸ ἐλατήριον τὸ συνδέον τὸν διακοπτήρα τοῦ ρεύματος μετὰ τοῦ θαλάμου, καὶ ἡ συσκευὴ ἥτις ἐμπεριεῖχε δυστυχῶς ἀκόμη ὑπόλοιπὸν τι εὐφλέκτου ὕλης, ἐτέθη εἰς ἐνεργεῖαν.

Ἡ ἐφημερίς ἀφηγεῖται τὰ μάλλον οὐσιώδη. Ἡ δυστυχὴς μήτηρ μου ἀπέθανε κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα εἰς τὰς ἀγκάλας μου, σφοδρῶς αἰτιωμένη τὸ μὲν ἐαυτὴν τὸ δὲ τὰς περιστάσεις αἰτινὲς τῇ κατέστησεν ἀδύνατον νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ πατρὸς μου. Ἐδέησε καὶ αὐθὺς νὰ ὀρκισθῶ ὅτι θὰ φυλάξω ἰσαεὶ τὸ ἀπόρ-

ἈΘΗΝΑΪΚΗ ΜΧΩ

ρητον τοῦ τηλελύτου. Διέλυσα τὴν συσκευὴν καὶ κατέστρεψα τὴν ἐναπομείνουσαν προμήθειαν τῆς τηλελυτικῆς ὕλης. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐγένετο ἡ κατὰ τοῦ Ὀλιβερ καταγγελία καὶ σύλληψις. Ὁ ταγματάρχης Λύγης δικάζεται (ἐνεκα λόγων, ὧν τὴν ἀνακοίνωσιν θὰ μοὶ ἐπιτρέψετε ν' ἀποσιωπήσω) πρὸς τὴν οἰκογένειάν μου καὶ μάλιστα πρὸς ἐμὲ ἐχθρικῶς, συγγὰ δὲ ἐκακοποίησε τὸν Ὀλιβερ. Τούναντίον δ' ἐγὼ ὀφείλω τῷ πιστῷ τούτῳ ὑπηρέτῃ ἄπειρον εὐγνωμοσύνην, καθ' ὅσον οὗτος ἔσωσε τὴν ζωὴν μου (καὶ οὐχὶ τοῦ πατρός μου, ὡς ἀναφέρει ἡ ἐφημερίς) πρὸ οὐκῶ περιπτου ἐτῶν διακινδυνεύσας τὴν ἰδικήν του, ὅτε ἀνετράπην μετὰ τῆς λέμβου ἐπὶ τοῦ Ἰλλινσῶ. Εἶχον τύψεις συνειδότος. Κατήγγειλα λοιπὸν ἐμαυτὴν, διότι δὲν ἠδύναμην νὰ ἱκανοποιήσω χρηματικῶς τοὺς ζημιωθέντας. Ὁ δικαστὴς ὁμῶς δὲν θέλει νὰ παράσχη ἄνευ ἀποδείξεων πίστιν εἰς τοὺς λόγους μου. Ὁ συνήγορός μου μὲ προτρέπει ἐπιμῶνως νὰ καταθέσω τὰ τῆς ἀνακαλύψεως πρὸς ἀποδείξειν τοῦ γεγονότος. Ἄνευ τούτου πᾶν δικαστήριον θὰ ἐκήρυττε τὰς καταθέσεις μου μυθοπλάστιας.

Οὕτως λοιπὸν εὐρίσκονται πρὸ τοῦ διλήμματος: *Πρέπει νὰ ὑποφέρῃ εἰς ἀθῶος ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς σιωπῆς μου, ἢ πρέπει νὰ ἀθετήσω τὴν πρὸς τοὺς θνήσκοντας γονεῖς μου δοθεῖσαν υπόσχεσιν;* Καὶ ἂν θ' ἀπεφάσιζον τὸ τελευταῖον, δὲν ὀφείλον ν' ἀποκαλύψω τὸ μυστικὸν ὑπὸ ὄρους, οἵτινες ἠδύναντο νὰ ἐπισύρῳσιν ἐπὶ τῆς γερμανικῆς πατριδος μου τὸν μέγιστον κίνδυνον; Ἐὰν ὁμῶς σιωπήσω, δὲν ἀποστερῶ τὴν ἐπιστήμην προόδου, ἣτις πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πολιτισμοῦ δὲν πρέπει ν' ἀποκρυβῇ; Ἐν ἐνὶ λόγῳ αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν περιπεπλεγμένην ἐντὸς δικτύου προβλημάτων, ἐξ οὗ ἀγνοῶ πῶς νὰ ἐλευθερωθῶ. Εἶμαι μόνη ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐνταῦθα οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ συμβουλεύσῃ, διότι οὐδεὶς ἐννοεῖ τί συμβαίνει ἐν ἐμοί. Οὐδεὶς ἐννοεῖ ὅτι τὰ ἑκατομύρια, ἅτινα θὰ ἠδύναμην νὰ κερδίσω μοὶ εἶνε ἀδιάφορα, διότι κέρτημαί πλειότερα τῶν ὧσων ἔχω ἀνάγκην. Οὐδεὶς γινώσκει ὅτι ἡ τύχη ἐνός γέροντος Μαύρου εἶνε δι' ἐμὲ ζήτημα συνειδήσεως, οὐδεὶς γινώσκει...

Ἄλλ' ἀκούσι ταῦτα. Δι' ἐμὲ θὰ ἦτο πολῦτιμος ἡ γνώμη τῶν Γερμανῶν, ὧν τὰ αἰσθήματα συνταυτίζονται πρὸς τὰ ἐμὰ, περὶ τοῦ πρακτεῦ ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει, καὶ ἡ κρίσις αὐτῶν περὶ τῆς ἀποφάσεώς μου. Τούτου ἐνεκα ἀπευθύνομαι πρὸς ὑμᾶς, ἀξιότιμος διεύθυνσις. Τὸ ὑμέτερον φύλλον μοὶ εἶνε ἀπὸ ἐτῶν προσφιλεῖς ἀγγελιαφόρος ἐκ τῆς μητρικῆς γῆς, καὶ στεροῦμαι ἐτέρων γνωρίμων πρὸς οὓς θὰ ἠδύναμην νὰ ἔχω μείζονα ἐμπιστοσύνην. Ὑποστηρίξατε λοιπὸν διὰ τῆς συμβουλῆς σας τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀρωσιωμένην

(P*) ΑΙΚΗ ΒΑΡΝΟΤ.

πείας καὶ τῆς πομπῆς, ὡς ἐκ τοῦ πένθους — τῆς πληγῆς τῆς ὁποίας πολὺ ἀφίσταται ἐτι ἡ ἐπούλωσις, κατὰ τὴν βασιλικὴν διαβεβαίωσιν.

★

Τῷ ὄντι ὁ θάνατος τῆς Ἀλεξάνδρας δὲν παρημποδισε διόλου τὸν φαιδρὸν χαρακτήρα τῆς ἐορτῆς. Ἐὶν ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔγραφε πρὸς τὸν Δήμαρχον τὴν γνωστὴν ἐκείνην ἐπιστολήν, ὀλίγοιςτοι ἴσως θὰ εἶχον τὴν διάθεσιν νὰ ἐνθυμηθῶσι τὴν ἀτυχή βασιλοπούδα κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἀργυρῶν γάμων. Αὐτοὶ οἱ οσπτοὶ τῆς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι πρὸ ἔτους ἀκόμη ἠκολούθουν μελανεῖμονες καὶ ὀδυρόμενοι τὴν κηδεῖαν τῆς, μετέβαινον σήμερον λευκοὶ καὶ ἀκτινοβολοῦντες, ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει, νὰ ψάλωσι Δοξολογίαν. Τοιαῦται αἱ λύπαι καὶ τὰ πένθη τῶν Βασιλέων καὶ τῶν ἰσχυρῶν! Ὡς καὶ ἄλλοτε ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ το παρατηρήσωμεν, δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια εἰσδύουσι εἰς τὴν καρδίαν, ὡς ὁ θάνατος τοῦ πτωχοῦ, ὁ ἐπιφανόμενος ἐν ὄλῃ του τῇ εἰδεχθεῖ γυμνότητι καὶ διὰ τὸν ὁποῖον τὸ πένθος τῶν ἐπιζώντων εἶνε πολλῶν ἐξ ἰσθμίων. Ὁ πλοῦτος, ἡ ἰσχύς, ἡ τύρρη, ἡ λάμπις, ἡ μεγαλοπρέπεια, ἡ συμμετοχὴ παρηγοροῦσι τοὺς βασιλεῖς ταχέως διὰ τὰ δυστυχήματα, ἡ λύπη τῶν ὁποίων εἶνε ὑποβελημένη εἰς ἀύστηρὰν καὶ ἀπαράχατον ἀλλὰ ψυχρὰν ἐθιμοτυπίαν.

Ὅτι λοιπὸν ἔλειπεν ἐκ τῆς ἐορτῆς δὲν ἦτο ἡ φαιδρὰ ὄψις. Ὅσα τυπικὰ ἀπρηθιμῆσαμεν ὀλίγον ἀνωτέρω, βεβαίως πᾶν ἄλλο ἦσαν ἡ πένθιμα. Ὁ λαὸς ἠδύνατο κάλλιστα νὰ τρέξῃ, νὰ χαρῆ, νὰ διασκεδάσῃ, νὰ πανηγυρίσῃ, νὰ ἐνθουσιασθῇ, — νὰ ζήσῃ μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ἀγάπην τῶν Βασιλέων του, ἡμέραν ζωῆς ἀγνῆς, ἀφιλοκερδοῦς, ἱκανῆς νὰ ἐξαγνήσῃ ὀλοκλήρου ἔτους τὴν ἀθλιότητά. Ἄλλὰ τὸ ἔκαμην; Ἄλλὰ δύναται τις νὰ εἶπῃ ὅτι ὑπῆρχε λαϊκὴ συμμετοχὴ εἰς τὸν πανηγυρισμὸν τῶν ἀργυρῶν γάμων; Εἶδε κανεὶς ἐν κίνημα αὐθόρμητον ἐνθουσιασμοῦ, ἤκουσε μίαν ζητωκραυγὴν ἐκ μυθίων ἀναδιδομένην, συνέλαβεν ἐν δάκρυ συγκινήσεως, ἠσθάνθη ἕνα παλμὸν χαρᾶς; Τὸν Εὐρωπαϊκὸν γεγονὸς ὡς τὸ τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῶν γάμων τῶν λαοφιλήτων του βασιλέων, θὰ συνήραζε καὶ ἡ συνακλόνη, ἐν ᾧ τὸν Ἑλληνα ἀφίνει ψυχρὸν καὶ ἀσυγκίνητον. Ὅποια παγετώδης στωϊκότης, ὅποσον ἀδιάφορος στάσις εἰς ὄλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τὸ συναθροισθὲν ἐξ ἀγόνου περιεργίας, διὰ νὰ ἴδῃ τὴν παρέλασιν τῆς βασιλικῆς πομπῆς! Ἐὰν ἔλεγε τις παρατηρῶν τὸ φαινόμενον, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ὑψηλίον λαὸς ὄχι πλέον δημοκρατικώτερος, ἀλλ' ἀναρχικώτερος, μισῶν περισσότερο τὸς βασιλεῖς του, εἰς τὴν μεγάλην χαρὰν τῶν ὁποίων οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην αὐτὸς φανερώνει συγκίνησιν.

Καὶ ὁμῶς συμβαίνει τὸ ἐναντίον. Δὲν ὑπάρχει ἄλλου βασιλεὺς δυνάμενος νὰ καυχᾶται δικαιοτέρον ὅτι στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ του. Δὲν ὑπάρχει βασιλεὺς μᾶλλον ἀνύποπτος, μᾶλλον ἡσυχος καὶ μᾶλλον κατὰ βῆθος ἀγαπητός. Τὸ γεγονὸς πιστοποιοῦσι καὶ οἱ ἐπιπολαίως ὅπως καὶ οἱ βαθύτερον μελετῶντες τὰς σχέσεις ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων ἐν Ἑλλάδι καὶ παραδεχόμενοι ὅτι ἐξ ὄλων ἡ ξανθὴ καὶ εὐφυῆς φυσιογνωμία τοῦ Βασιλέως εἶνε ἡ συγκεντροῦσα σήμερον τὰς περισσότερας καὶ ἀγνο-

τέρας συμπαθείας. Ἄλλ' ἂν ἐξαίρεσης τὴν πολιτικὴν, δὲν θὰ εὕρης πουθενά ἄλλου θερμὸν καὶ ἐνθουσιασμένον καὶ ζωηρὸν καὶ ζῶντα καὶ κινούμενον τὸν νεώτερον Ἑλληνα. Τίποτε δὲν ἐκδηλοῦ, διὰ τίποτε δὲν ἐνδιαφέρεται πλέον μὴ ἔχον στενὴν σχέσιν μὲ τὸ ἄμεσον αὐτοῦ συμφέρον. Νὰ διορισθῇ, νὰ φάγῃ, νὰ οἰκονομηθῇ, ἰδοὺ τὸ ὄνειρόν του, ἡ μανία του, τὸ μοναδικὸν ἐλατήριον κραυγῶν ἐνθουσιωδῶν καὶ ἐνεργείας πυρετώδους καὶ ριψοκινδύνου. Πέραν αὐτοῦ δὲν βλέπει. Τὸ ἔμμεσον ἀλλ' ἰσχυρότερον συμφέρον δὲν ὑποπίπτει εἰς τὰς χονδρὰς ἐκ φύσεως ἢ ἡμβλυμένως πλέον αἰσθήσεις σου. Ἐπειδὴ διὰ νὰ διορισθῇ ἢ διὰ νὰ κἀμῃ, ὅπως λέγει, τὴν δουλειάν του, δὲν θὰ προστρέξῃ βεβαίως εἰς τὸν Βασιλέα του, ὀλίγον ἐννοεῖ τί σημαίνει δι' αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς, καὶ νομίζει ὅτι δὲν ἀξίζει περισσότερο ἴσως τοῦ βουλευτοῦ του, εἰς τὴν ὀνομαστικὴν ἐορτὴν τοῦ ὁποίου εἶνε ἱκανὸς νὰ κλαύσῃ κατ' ἔτος ἐκ χαρᾶς. Τὸν βασιλέα του τὸν ἀγαπᾷ, ἀλλὰ πρὸς τὸν βουλευτὴν του ὀφείλει νὰ δεῖξῃ τὴν ἀγάπην του.

Τὸ φαινόμενον δὲν εἶνε μόνον ζήτημα χαρακτήρος· εἶνε καὶ ἀποτέλεσμα στοιχειώδους ἐλλείψεως πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀνατροφῆς. Ὁ λαὸς μας εὐρίσκεται ἀκόμη ἐν τῇ ἐσχάτῃ, ἐν τῇ ταπεινοτάτῃ ἀμαθείᾳ. Ἐνομίσαμεν ὅτι τὸ νὰ γελᾷ, ὅπως γελᾷ σήμερον, μὲ τὴν μεγάλην ἰδέαν ἐπὶ παραδείγματι ὡς καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην ἰδέαν ἐκτὸς τοῦ ὑλικοῦ καθημερινοῦ βίου, ἦτο ἀποτέλεσμα προόδου, εἰσόδου εἰς περίοδον θετικὴν, ἐρῶντες, σωφροσύνης καὶ ἐργασίας, — καὶ ὁμῶς εἶνε σύμπτωμα ὀπισθοδρομήσεως. Καὶ τότε μόνον θὰ παραδεχθῶ τὸ ἐναντίον, ὅταν ἴδω ὅτι ψυχρότερον μὲν διεξάγονται αἱ ἐκλογαί, θερμότερον δὲ πανηγυρίζονται αἱ βασιλικαὶ ἐορταί.

ΑΝΤΙΑΛΛΟΣ

ΚΟΡΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ!

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Κ^αs HANNAH LYNCH

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'

Ἀποκάλυψις.

Οὕτε ὁ Λανέκ οὕτε ἡ Ἰναρίμη ἐνόησαν ἐὰν ἐπέρασαν στιγμὰὶ ὀλίγαί ἢ ὡραὶ ὀλόκληροὶ μέρηρις ὅτου ὁ Κος Τελάχας καὶ ἡ ἀδελφὴ του ἐπανῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἡ πολὺσαρκος θεῖα ἐστήλωσε τὸ ζωηρὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ Λανέκ καὶ ἐνευσεν ἐπειτα ἐπιδοκιμαστικῶς πρὸς τὸν ἀδελφόν τῆς. Ἐνόησε διὰ μίαν πού εὐρίσκονται τὰ πράγματα, ἴσως δὲ συνετέλεσεν εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς πρώτης ἐντυπώσεώς τῆς καὶ τὸ ἐρυθρὸν τὸ ὅποιον ἀνῆλθεν εἰς τὰς παρειὰς τοῦ Λανέκ ἐνῶ ὑφίστατο τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς.

— Λοιπὸν, παιδιὰ μου, εἶπεν ὁ Τελάχας τρίτων τὰς χεῖρας.

Ἡ τοιαύτη ἐκδήλωσις εὐχαριστήσεως δὲν ἤρμοζεν ἴσως πολὺ εἰς ἄνθρωπον τὸσον ἀρχαιο-

1 Ἴδε σελ. 249

προσπῆ τὴν συμπεριφορὰν καὶ τόσον ἐπιφυλακτικόν. Ἄλλ' ὁ γέρον ἦτο εὐχαριστημένος. Ἴδου γὰρ μίαν φορὰν! Ὅχι, κομψευόμενος Ἀθηναῖος, ὄχι ξένος ἐπιτόλαιος, ὄχι Τήνιος χυδαῖος, ἀλλὰ νέος σπουδαῖος, βαπτισμένος εἰς τὰ νάματα τῆς ἀρχαίας σοφίας, μὲ τὸ αἷμα τῆς νεότητος θερμαίνον τὰς φλέβας του, μὲ τὴν χάριν τῆς νεότητος ἐξωραϊζούσαν τὸ εὐγενές πρόσωπόν του. Ναί, ἦτο εὐχαριστημένος ὁ γέρον Τελάχας, — μολονότι δὲ κατεδίδαξε φιλοσοφικῶς τὴν ὁρμὴν καὶ τὸ πάθος ἡλικίας τὴν ὁποίαν αὐτὸς πρὸ τόσου καιροῦ ὑπερέβη, ἠσθάνετο ὁμῶς ἀναζώσας κἄπως ἐντὸς τῆς καρδίας του τὰς παλαιὰς τοῦ ἔρωτός του ἀναμνήσεις. Δὲν ἔμενε τώρα πλέον ἢ νὰ λάβῃ πληροφορίας ἀπὸ τὸν γαμβρόν περὶ τῆς παρουσίας καὶ τῆς κοινωνικῆς του θέσεως. Ἄλλὰ δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην ἀνησυχίαν ὡς πρὸς ταῦτα.

Ἡ Ἰναρίμη ἐν τούτοις ἀνελήθη, ὁ δὲ Λανέκ ἔμενε καρφωμένος ἐκεῖ, ἀκίνητος, μὲ τὸ βλέμμα ἀφηρημένον.

— Τὸν ἀρύπνισεν ἀπὸ τὰ ὄνειρά του ἡ Κυρία Ἐλένη, θλίβουσα τὴν χεῖρά του.

— Ὁ Περικλῆς μοῦ λέγει, εἶπεν, ὅτι ἤλθετε νὰ μᾶς πάρετε τὴν Ἰναρίμη.

Καὶ συνώδευσε τὰς λέξεις της μὲ μειδίαμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐξέφραζε τὴν ἐλαχίστην ἀποδοκιμασίαν τῶν κακῶν τούτων σκοπῶν τοῦ ξένου.

— Χαίρω, εἶπεν ὁ Γουσταῦος μὴ εὐρίσκων τί ἄλλο νὰ εἴπῃ, χαίρω ὅτι μὲ θεωρεῖτε ἄξιόν της.

— ὦ, αὐτὸ εἶναι ἰδικὸς της λογαριασμός! Ἄν σὲ θέλῃ, θὰ εἴσθε ἄξιός της. Θὰ ἔχετε δὲ βέβαια καὶ τὰ μέσα νὰ καλοζήσετε.

— Ὑποθέτω, εἶπεν ὁ Γουσταῦος. Δὲν εἶμαι πτωχός.

— Καὶ ποῦ ζῆ ἡ οἰκογένειά σας; εἰς τὴν Γερμανίαν; ἠρώτησεν ἡ θεία ἐξακολουθοῦσα τὰς ἐρεῦνας της.

Ἐδῶ ἦτο ἡ μεγάλη δυσκολία, ἐδῶ ὁ φόβος τοῦ Λανέκ! Ἐὰν ἠδύνατο, θὰ ἠρνεῖτο προθύμως τὴν καταγωγὴν του. — Τοῦρκος, — καὶ νὰ τὸ ὁμολογήσῃ ἐνώπιον αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων!

Ἄλλ' ὁμῶς δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπεκρύψῃ τὸν φοβερὸν τοῦτον σκόπελον. Ἐπῆρε τὴν ἀπόφασίν του, ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ σχεδὸν ἀσθμαίνων εἶπε:

— Ὅχι, ἡ οἰκογένειά μου δὲν ζῆ εἰς τὴν Γερμανίαν. Δὲν εἶμαι Γερμανός. Εἶμαι Τοῦρκος.

— Τοῦρκος! ἀνέκραξεν ἡ Κυρία Ἐλένη, καὶ ὕψωσε τὰς χεῖρας φρίττουσα.

Ὁ Τελάχας δὲν ἠδυνήθη νὰ προσφέρῃ λέξιν.

Ἐμεινε ὡς κεραυνόπληκτος, καὶ ἐθλεπεν ἄφρονος τὸν νέον τὸν ὁποῖον πρὸ μιᾶς στιγμῆς ἤθελε νὰ ἐναγκαλισθῆ ὡς υἱόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἠτοιμάζετο νὰ ἐμπιστευθῆ τὸν θησαυρόν της ζωῆς του. Νὰ δώσῃ τὴν Ἰναρίμη του εἰς Τοῦρκον! Ποτέ! Ἠδύνατο νὰ γείνη ἐξευτελισμὸς χειρότερος δι'

Ἑλληνίδα; Ὅσον καὶ ἂν ἐπεριφρόνει τὸ παρόν, ὁ πατριωτισμὸς του ὁμῶς ἔμενε ἀκέραιος καὶ ἀγέρωχος. Ἐκαμε ἐν βῆμα πρὸς τὸν Λανέκ καὶ εἶπε μὲ φωνὴν τρέμουσαν.

— Κάτι λάθος συμβαίνει βέβαια. ἤθελες ἴσως νὰ εἴπῃς ὅτι εἶσαι ὑπήκοος Τοῦρκος. Ἄλλὰ τὸ ὄνομά σου εἶναι Γερμανικόν.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ἱκετευτικῶς ὁ Λανέκ. Τὸ ὄνομά μου δὲν εἶναι Γερμανικόν. Ἦλθα εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ ξένον ὄνομα διὰ ν' ἀποφύγω περιττὰς δυσχερασίας. Τὸ ὄνομά μου εἶναι Δαούτ μπέης. Ἄλλὰ τί σημαίνει τοῦτο, Κύριε Τελάχα; Μήπως ἀγαπῶ τὴν Ἰναρίμη ὀλιγώτερον διότι οἱ πρόγονοί μου κατεπίεσαν τοὺς ἰδικούς σας; Εἶμαι ὑπεύθυνος ἐγὼ διὰ τὸ παρελθόν; Φαντάζεσθε ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ λατρεύσῃ τὴν θυγατέρα σας Ἑλληνὴν μὲ περισσώτερον ἀφοσίωσιν, μὲ μεγαλειότερον σέβας ἀπὸ ἐμέ; Ἄπ' ἐναντίας! Τὰ ἀδικήματα τῶν προγόνων μου πρὸς τὸ ἔθνος της, θ' αὐξάνουν τὴν προσπάθειάν μου νὰ τὴν κάμω ἐκείνην εὐτυχῆ. Δὲν θὰ τὸ μετανοήσῃ ὅτι μοῦ ἐμπιστεύεται τὴν τύχην της, διότι τὴν ἀγαπῶ! Ἐπὶ τέλους, ἐπρόσθεσε ἀνάπτων βαθμηδὸν καθόσον ὠμίλει, — ἐπὶ τέλους, ἐὰν δὲν σὰς μέλη δι' ἐμέ, δὲν συλλογιζέσθε τὴν Ἰναρίμη; Ἡ Ἰναρίμη εἶναι ἰδική μου πλέον, καὶ δὲν ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα διότι εἶμαι Τοῦρκος. Ἀνάγκη νὰ τὸ παραδεχθῆτε.

— Δὲν τὸ παραδέχομαι, ἀπεκρίθη ψυχρῶς ὁ γέρον. Ἡ κόρη μου δὲν θὰ πάρῃ Τοῦρκον. Ἐτελείωσε.

Ἦρχοντο εἰς τὰ χεῖλη του λόγοι πικροὶ ἐπιπλήξεις διὰ τὴν βραδύτητα της ἐξομολογήσεως. Ἦθελε νὰ προσθέσῃ «Μὲ ἠπάτησες», ἀλλ' ἐκρατήθη.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόφασίς σας; ἠρώτησεν ὁ Λανέκ, ὠχρός ἐκ συγκινήσεως.

— Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόφασίς μου.

— Ἄλλ' ἐγὼ μόνον ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἰναρίμης ἐξαρτῶμαι. Ἐὰν ἐκείνη μοῦ τὸ εἴπῃ νὰ φύγω, θὰ τὴν ὑπακούσω. Ἀλλέως ὄχι! Σὰς ἔχει πατέρα, — ἔχετε τὰ δικαιώματα ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως τῶν ἐτῶν, — ἀλλ' ἔχω κ' ἐγὼ τὰ δικαιώματα πάθους ἀσβέστου. Τὰ δικαιώματά μου εἶναι μιᾶς στιγμῆς μόνον, ἀλλ' αὐτὰ θὰ ζυγίσουν πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὰ ἰδικά σας εἰς τὴν ἀπόφασίν της.

— Δὲν τὸ φοβοῦμαι τοῦτο, εἶπεν ὁ Κορ Τελάχας. Ἡ Ἰναρίμη δὲν ἔμπορεῖ νὰ λησμονήσῃ τὴν καταγωγὴν σου, οὔτε θὰ δεχθῆ ποτὲ νὰ φέρῃ τὸ ὄνομά σου, ὅσον καὶ ἂν ὑποφέρῃ διὰ τοῦτο.

— Κύριε Τελάχα, ἀνέκραξεν ὁ Γουσταῦος περιπαθῶς. Μίαν τελευταίαν χάριν θὰ σὰς ζητήσω. Μὴ μοῦ τὴν ἀρνήθῃτε, σὰς παρακαλῶ! Ἀφήσατέ με νὰ τῆς τὸ εἰπῶ ἐγὼ. Ἀφήσατε ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὰ χεῖλη μου τὸ ἐμπόδιον τὸ ὁποῖον σεῖς θεωρεῖτε ἀνυπερέβλητον.

— Ὁ Τελάχας ἐστράφη διατάζων πρὸς τὴν ἀδελφὴν του.

— Ἄς γείνη τὸ θέλημά του, εἶπεν ἐκείνη. Ἄς γείνη!

Τοῦ Γουσταῦου τὸ βλέμμα ἐξέφρασεν εὐγνωμοσύνην. Ἐξῆλθε μόνος εἰς τὸν ἐξώστην. Εἰς τὰ φύλλα τῶν δένδρων ἔλαμπον ἀκόμη αἱ σταγόνας τῆς βροχῆς καὶ ὁ ὑγρὸς ἀὴρ ἀνέιδε τὰ ἀρώματα τῶν λόφων καὶ τῶν κοιλάδων. Ὁ Γουσταῦος ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του ἐλαφρωμένην. Ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ νικήσῃ αὐτός. Δὲν τὸν ἐφόβιζεν ἡ ἀπόφασίς δύο γερόντων οἱ ὁποῖοι δὲν ἐγνώρισαν ἴσως ποτὲ τὴν ἀκαταμάχητον δύναμιν τοῦ ἔρωτος, — ἢ, ἂν τὴν ἐγνώρισαν, τὴν ἐλησμόνησαν! Νὰ ὑποβληθῆ ἡσύχως εἰς τὸν χωρισμὸν ἀπὸ τὴν ἀγάπην του, — νὰ σταυρώσῃ τὰς χεῖρας ἐνώπιον τῶν ἐρειπίων τῆς καταστραφείσης ζωῆς του! Δὲν ἦτο αὐτὸς φλεγματικὸς Τεῦτων διὰ νὰ ὑποκύψῃ τόσον εὐκόλως εἰς τῶν ἄλλων τὴν θέλησιν! Οὔτε ἐφοβείτο μὴ τὸν παραιτήσῃ ἡ Ἰναρίμη. Μία του λέξι, θὰ διέλυνεν ὅλας αὐτὰς τὰς θεωρίας περὶ φυλετικῶν ἀνταγωνισμῶν. Τὸ πολὺ πολὺ, ὀλίγη ἀναβολή, ὀλίγοι δισταγμοί, ἴσως ὀλίγα δάκρυα, — καὶ ἔπειτα τὰ πάντα κατ' εὐχὴν! Ἄλλως, διατὶ ἔδωκεν ἡ φύσις εἰς τὴν νεότητα τὴν φλογερὰν της ὁρμὴν, τὸν ἀκάθεκτον πόθον της; Δυσκολία, ἀγῶνες, ἀναβολή, ὅλα αὐτὰ ἠῤῥξαν μόνον τὴν σφοδρότητα τοῦ πάθους του.

Νέφη πορφυρὰ ὑψοῦντο πρὸς δυσμὰς, πρόδρομος τοῦ βασιλεύματος τοῦ ἡλίου ἡ λάμψις τῶν ἀντηνακλάτο εἰς τὸ φύλλωμα τῶν πλατάνων τὴν ἐχαίρειτων μὲ τὸ κελάδημά των τὰ πτηνά. Ἐπνευσεν αὔρας πνοῆ ἡσύχως, καθὼς στεναγμὸς ἡσυχος μετὰ θρήνον καὶ κοπετόν, καὶ ἐχύθη ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς γῆς ὡς ἐλπίδος ἐπαγγελία. Ἐθώπευσεν ἡ αὔρα τὴν θερμὴν παρειὰν τοῦ Λανέκ καὶ ἀνεπτερώθησαν φαιδροὶ οἱ στοχασμοὶ του. Ἐνόμισεν ὅτι ἀκούει σιωπηλὸν παιᾶνα νίκης ἀπὸ τὴν ἀόρατον στρατίαν τὴν συνοδεύουσαν τὸν θριαμβεύοντα Ἐρωτα, καὶ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του ὠχυρωμένην κατὰ πάσης ἀμφιβολίας.

Ἀντήχησαν πλησίον του βήματα, βήματα ἔλαφρά. Θὰ τ' ἀνεγνώριζε μεταξὺ χιλιῶν.

— Ἰναρίμη, ἀνέκραξεν ἱκετευτικῶς. Ἰναρίμη, στάσου, ἀγαπητή μου.

Ἐπῆκουσεν. Ἐστάθη, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ προχωρήσῃ πρὸς αὐτόν. Ἐφοβείτο ἄρα γε μὴ δὲν δυνήθῃ νὰ κρατηθῆ καὶ ῥιφθῆ πλήρης στοργῆς εἰς τὰς ἀγκάλας του;

— Ἰναρίμη, ἐπιθύρισε πλησιάζας. Ἰναρίμη, εἶσαι ἰδική μου. Τοῦτο δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ ἀλλάξῃ, τίποτε!

— Τίποτε!

Ἡ φωνὴ της μόλις ἤκούετο. Ἐκινουῦντο τὰ χεῖλη, ἀλλ' ὠμίλουν οἱ ὀφθαλμοὶ της.

— Εἰπέ το δυνατό νὰ τ' ἀκούσουν ὅλοι, νὰ τὸ μάθουν ὅτι εἶσαι ἡ μνηστή μου, ἡ γῆ, τὰ δένδρα, τὰ πτηνά καὶ ὁ ἥλιος ποῦ βασιλεύει! Δυνατά! Δυνατά!

— Δὲν τολμῶ. Φοβοῦμαι. Δὲν ἠξέυρω. . .

Καὶ τὸ ἐκθαμβὸν βλέμμα της ἐξέφραζεν ἄφατον τρυφερότητα.

— Εἰπέ με μνηστῆρά σου, Ἰναρίμη! Εἰπέ με ἄνδρα σου.

Τὰ χεῖλη της ἐκινήθησαν καὶ πάλιν. . . καὶ ἐκρυψε τὸ πρόσωπον εἰς τὰς χεῖρας.

— Εἶσαι ἰδική μου! Μοῦ τὸ εἶπε τὸ βλέμμα σου. Τὸ ἤξευρα ἐγὼ. Τίποτε δὲν ἔμπορεῖ νὰ μᾶς χωρίσῃ. Εἰπέ μοῦ το!

— Δὲν ἔμπορῶ, . . . ἀλλὰ σ' ἀγαπῶ.

— ὦ ἀγαπητή μου, ἀνέκραξεν, εἶσαι τὸ φῶς τῆς ψυχῆς μου, ἡ φωνὴ τῆς καρδίας μου.

Οἱ λόγοι ἀνήρχοντο ἀσυνάρτητοι εἰς τὰ χεῖλη του. Τὸ φλογερὸν του βλέμμα ἐκράτει δέσμιον τὸ βλέμμα της ἡ ἀναπνοὴ του ἔκαε τὸ μέτωπόν της. Ἐπῆρε τὴν χεῖρά της καὶ τὴν ἐρίλησε.

— Ἰναρίμη, Ἰναρίμη, μὴ σιωπᾶς! Κύτταξέ με καὶ δός μου τὸν λόγον σου.

— Δὲν ἔμπορῶ, ἐπανέλαβε φοβισμένη ἀπὸ τὴν ἐκφρασιν καὶ τὸ ὕφος του.

— Μὴ φοβῆσαι! Μὴ θυμώσης μαζὶ μου.

Ὅτι θέλεις, ἀλλὰ μὴ μ' ἀπαρνηθῆς! ὦ παθητή μου. Σήκωσε τὸ βάρος τῆς ἀμφιβολίας ἀπὸ τὴν καρδίαν μου. Μὲ παγώνει ὁ φόβος τοῦ δισταγμοῦ σου, Ἰναρίμη. Τὸ ὄχι σου θὰ μ' ἐθανάτωνε! Ἄλλὰ δὲν θὰ εἴπῃς ὄχι. Μ' ἀγαπᾶς. Μοῦ τὸ εἶπε τὸ φῶς τοῦ βλέμματός σου. Εἶσαι ἰδική μου, Ἰναρίμη, — δὲν θὰ μοῦ τὴν ἀρνήθῃς τὴν ἀγάπην σου.

— Πῶς νὰ ὑποσχεθῶ ἀφοῦ δὲν ἠξέυρω! ἀλλὰ σ' ἀγαπῶ.

Καὶ ἐνῶ ὁ ἥλιος ἐκρύπτετο ἐντὸς τῆς θαλάσσης ἀπλόνων ὀπισθέν του εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν πορφύραν τῶν νεφῶν του, ὁ Γουσταῦος ἐσφιγγε σιωπηλῶς εἰς τὴν ἀγκάλην του τὴν Ἰναρίμη. Σιωπῆ, φλύαρα πτηνά, μὴ κελადῆτε! Δὲν ἀκούουν τὰ κελადήματά σας οἱ δύο ἐκεῖνοι. Μόνη ἡ ἀρμονία τοῦ ἔρωτος πληροὶ δι' αὐτοὺς τὴν σιωπὴν, καὶ μετροῦν τὸν ρυθμὸν της οἱ παλμοὶ τῶν καρδιῶν των.

Ἐντὸς τοῦ δωματίου ὁ πατὴρ καὶ ἡ θεία ἀντήλλασον ἀνήσυχον τὰς σκέψεις των.

— Δὲν ἔμπορεῖ νὰ συμβιβασθῆ τὸ πρᾶγμα; ἠρώτα ἡ Κυρία Ἐλένη. Τί θὰ ἀπογεινῇ, Περικλῆ;

— Θὰ φύγῃ! ἀπεκρίνετο κατηφῆς ὁ ἀδελφός της.

— Μὴ τρέχῃς! Συλλογίσου το καλά. Τὴν ἀγαπᾶ. Εἶναι πλούσιος. Ποῦ θὰ εὕρῃς καλλίτερον γαμβρόν;

— Εἶναι Τοῦρκος!

Ἡ Κυρία Ἑλένη ἐσκέπτετο ὅτι ὁ Τούρκος αὐτὸς δὲν ἦτο φόβος νὰ βάλῃ τὴν Ἰναρίμην εἰς χαρμί, μαζὶ μὲ ἄλλας γυναῖκας, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ εἴπῃ. Ὁ δὲ Κύριος Τελάχας ἤσθαινετο τὴν λύπην πλημμυροῦσαν τὴν ψυχὴν του. Ἦκουε τὸν ψιθυρισμὸν τῆς φωνῆς τοῦ Λανέκ, συνεμερίζετο τὸν πόνον του, ἐγνώριζε τί θὰ ὑποφέρουν αἱ δύο νεαραὶ καρδίαι ἐκεῖναι. Ἄλλ' ἢ ἀπόφασίς του ἦτο ἀκλόνητος. Δὲν ἐφοβεῖτο ἀντίστασιν ἐκ μέρους τῆς θυγατρὸς του. Μὴ δὲν ἦτο γνησία Ἑλληνίς ἢ Ἰναρίμη;

— Λοιπόν; ἐπανέλαθεν ἡ Κυρία Ἑλένη μετὰ βραχείαν σιωπὴν. Τί θὰ κάμῃς, Περικλῆ;

— Ἡ Ἰναρίμη θὰ μείνῃ ἐδῶ, κ' ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως εἰς τὴν Συνάραν μαζὶ του. Εἶπέ νὰ ἐτοιμάσουν τὰ μουλάρια. Τοῦ ἀρίνου ἀκόμη δέκα λεπτά, καὶ ἐπειτα—ἐτελείωσε!

— Ἄλλ' ἂν τὸν θέλῃ ἡ Ἰναρίμη, ἂν τὸν ἀγαπᾷ;

— Ἀρσέ μού την. Θὰ ραγίσῃ ἡ καρδοῦλα της, ἀλλὰ ὁ καιρὸς ὅλα τὰ θεραπεύει. Θὰ τὴν πάγῳ εἰς τὰς Ἀθήνας. Αἱ νέα ἐντυπώσεις θὰ διασκεδάσουν βαθμηδὸν τὸν πόνον της.

Ὅτε ὁ Κος Τελάχας διέκοψε τὴν συνομιλίαν τῶν δύο ἐρωμένων, περὶ παντὸς ἄλλου ἐσκέπτοντο ἐκεῖνοι ἢ περὶ ἀμέσου χωρισμοῦ.

— Ὡρα ν' ἀναχωρήσωμεν, εἶπεν ὁ γέρον πρὸς τὸν Λανέκ.

— Ν' ἀναχωρήσετε! Διατί; Δὲν θὰ ἔλθῳ κ' ἐγὼ μαζὶ σας; ἠρώτησεν ἐκπληκτος ἡ Ἰναρίμη.

— Θὰ μείνῃς ἐδῶ ἐσύ, Ἰναρίμη, καὶ ἐκεῖνος θ' ἀναχωρήσῃ. Δὲν τῆς τὸ εἶπες, ἐπρόσθεσε σύνοφρος, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Λανέκ.

— Δὲν ἐπρόσθεσα, ἐπραύλισεν ὁ Γουσταῦος. Λυπηθῆτέ με! Πῶς νὰ τὸ εἶπῳ;

Ἡ Ἰναρίμη ἐκύτταξε πότε τὸν ἕνα καὶ πότε τὸν ἄλλον.

Ἐπροχώρησε ἔν βῆμα πρὸς τὸν πατέρα της χωρὶς ν' ἀποσπάσῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τὸν Γουσταῦον.

— Τί ἔχει νὰ μού εἴπῃ, ἠρώτησε.

— Εἶναι Τούρκος, κόρη μου! Δὲν ἔμπορεῖ νὰ υπάρξῃ τίποτε κοινὸν μεταξὺ σας.

— ὦ πατέρα μου, δὲν εἶναι δυνατὸν! Τὰ χεῖρά μου ἐσφράγισαν τὴν ὑπόσχασίν μου. Πῶς νὰ πάρω ὀπίσω ὅ,τι ἔδωκα;

Καὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Λανέκ.

— Ἐντροπή, Ἰναρίμη! Ἀρσέ τον! Λησμονεῖς τί ὑπέφερον ἡ πατρίς σου ἀπὸ τὴν φυλὴν του; Εἶσαι ὀλιγώτερον ὑπερήφανος σὺ, — ὀλιγώτερον ἀξία τῶν ἐνδόξων προγόνων σου, παρὰ ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἐκηρυκίζοντο μὲ τὰ βρέφη των εἰς τὰ βάραθρα, διὰ νὰ μὴ τὰς βεβηλώσῃ τούρκου ἐπαφῆ; Δὲν ρεῖ αἷμα Ἑλληνικὸν εἰς τὰς φλέβας σου; Ἐλα εἰς τὸν πατέρα σου, κόρη μου, — δὲν θὰ εἶναι αὐτὸς ὁ σύζυγός σου!

— Εὐσπλαγγνία, κύριέ μου! ἀνέκραξε γοερῶς ὁ Γουσταῦος. Δὲν βλέπετε τὰ δάκρυά της; Δὲν ἔμποροῦν αἱ παρακλήσεις νὰ κλονίσουν τὴν ἀπόφασίν σας;

Ὁ γέρον ἐκίνησε ἀρνητικῶς τὴν κεφαλὴν.

— Πατέρα μου, εἶπεν ἡ Ἰναρίμη προσπαθοῦσα νὰ πνίξῃ τοὺς λυγμούς της. Σὲ παρήκουσα ποτέ; Ἐκαμα ποτέ μου τίποτε νὰ σὲ λυπήσω;

— Ποτέ, κόρη μου! ποτέ! Ἦσο πάντοτε ἡ παρηγορία καὶ ἡ χαρὰ μου.

— Λοιπόν, μὰ τὸ παρελθὸν μας αὐτό, μὰ τὴν ψυχὴν τῆς μητρός μου, μὰ τὴν μνήμην τῆς νεότητός σου, σ' ἐξαρκίζω, μὴ μὰς χωρίζῃς.

— Κόρη μου, δὲν ἤξεύρεις τί ζητεῖς. Εἶναι καταισχύνῃ, εἶναι ὄνειδος νὰ θέλῃς νὰ δοθῆς εἰς ἕνα Τούρκον! Μὴ μὲ βιάσῃς νὰ σ' ἀπαρνηθῶ.

Τὸ πρόσωπον τῆς Ἰναρίμης ἔγεινε κάτωχρον, καὶ ἡ χεῖρ της ἔπεσεν ἀπὸ τὴν χεῖρα τοῦ Γουσταῦου.

— Κύριε Τελάχα, εἶπεν ἐκεῖνος, πῶς νὰ σὰς πείσω ὅτι χάριν της εἶμαι ἐτοιμος τὸ πᾶν νὰ θυσιάσω; Θέλετε νὰ παραιτήσω τὸ ἔθνος μου, νὰ ἐγκολπισθῶ τὴν Ἑλλάδα, νὰ φέρω εἰς τὸ ἐξῆς τὸ ὄνομά σας; Ἡ Ἰναρίμη εἶναι ἡ ζωὴ μου, ὁ κόσμος μου, τὸ μέλλον μου!

— Εἶσαι Τούρκος; αὐτὸ τίποτε δὲν θὰ τὸ μεταβάλῃ.

— Τὸν ἤκουσες, πατέρα μου, τί εἶπε. Δὲν ἔμπορῶ ἐγὼ νὰ τὸν ἀπαρνηθῶ.

— Τότε εἶσαι ἀποθαμμένη δι' ἐμέ. Ἡ ἐκεῖνον ἢ ἐμὲ θὰ ἐκλέξῃς. Πᾶρε τον ἐκεῖνον καὶ χάσε τὸν πατέρα σου. Ἀρνήσου τὸ παρελθὸν καὶ πλάσε μόνη σου νέον μέλλον.

— ὦ, Κύριε Τελάχα, εἶσθε ἀνηλεῆς!

— Κάμε τὴν ἐκλογὴν σου, Ἰναρίμη.

— Ν' ἀρνηθῶ ἐσένα, πατέρα μου, ἢ νὰ τὸν ἀρνηθῶ αὐτόν;

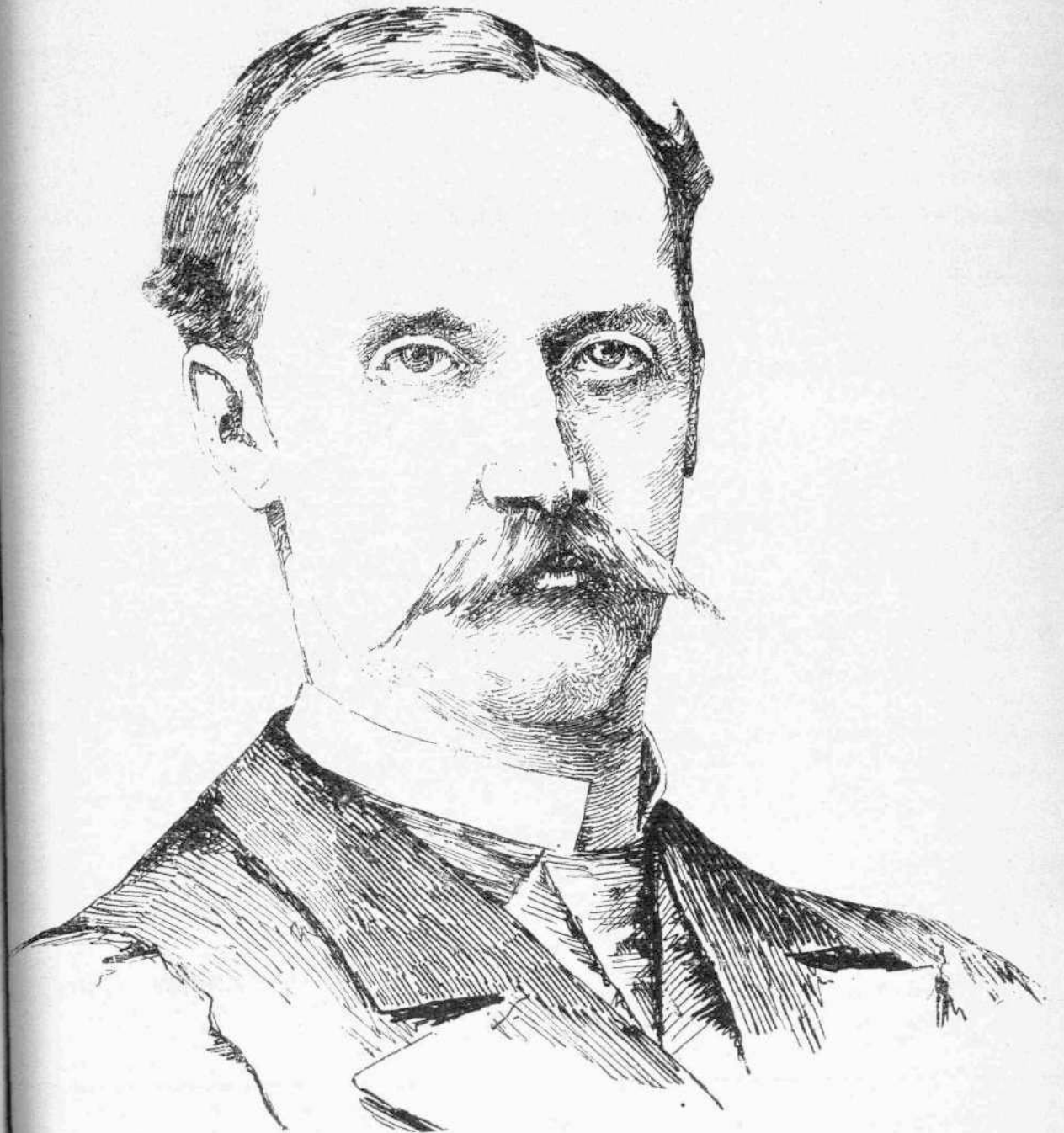
Ἐστρεψε τὸ βλέμμα ἀπὸ τὸν ἕνα πρὸς τὸν ἄλλον, καὶ ἐπειτα, μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἔτεινε καὶ τὰς δύο χεῖρας πρὸς τὸν πατέρα της.

— Συγγώρησέ με, ἐψιθύρισε πρὸς τὸν Γουσταῦον! Τὸ ἐνοεῖς. Δὲν ἔμπορῶ νὰ τὸν παραιτήσω, τὸν πατέρα μου. Μὲ ἀνέθραψε, μὲ ἠγάπησε... ὦ Θεέ μου!

Οἱ λυγμοὶ διέκοψαν τὴν φωνὴν της. Ὁ πατὴρ της ἐπλησίασε πλήρως στοργῆς, ἀλλ' ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν της ἢ Ἰναρίμη.

Ὁ Γουσταῦος ἐγονάτισεν ἐνώπιόν της καὶ ἐρίλιε τὸ φόρεμά της, τὰ παγωμένα της δάκτυλα τρέμουσα ἐκείνη ἔθεσε τὴν χεῖρά της ἐπὶ τῶν ὑγρῶν ὀφθαλμῶν του.

— Εἶναι ἀπάνθρωπον, ἔλεγεν ἀπηλπισμένος. Δὲν τὸ ἀνέχομαι! Δὲν πρέπει νὰ γείνη, — δὲν ἔμπορεῖ! Θυσιάζεται ἡ νεότης μας! Καταστρέφεται ἀδίκως καὶ τῶν δύο μας ἡ ζωὴ!

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΔΑΝΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ

— Σήκω επάνω, Κύριε Λανέκ. Δέξου άνδρικώς τήν τύχην σου. Μή φαίνεσαι ολιγώτερον γενναίος από μίαν νέαν κόρην!

Ο Λανέκ ήγέρθη. Έφαινετο ως άνθρωπος πληρωθείς θανασίμως. Οι όφθαλμοί του έμεινον προσηλωμένοι επί τής Ίναρίμης.

— Πήγαινε μέσα, κόρη μου. Ημείς οι δύο θ' άναχωρήσωμεν άμέσως διά τήν Ξυνάραν.

Η νέα έπροχώρησε έν βήμα προς τήν θύραν, με τό πρόσωπον προς τόν Λανέκ, καθώς άνθος προς τόν ήλιον.

— Ίναρίμη! έστέναζεν εκείνος, και ή Ίναρίμη έστράφη εις τήν περιπατή πρόσκλησίν του και εύρέθη διά μιαν εις τήν άγκάλην του, ώσαν να έζήτει έκει καταφύγιον.

— Βλέπετε, είπεν έξαλλος ό Γουσταύος. Δεν νικάται ό έρωσ!

— Κόρη μου, κόρη μου, άνέκραζεν ό γέρον.

Η Ίναρίμη ήγειρε τήν κεφαλήν από τόν ώμον του Λανέκ, απέσυρε τόν βραχίονα από τόν τράχηλόν του, και έστρεψε τά θελά της βλέμματα από τόν ένα εις τόν άλλον. Ο γέρον ήτο περίλυπος άλλ' άκαμπτος, άκαμπτος καθώς ό βράχος του Κάστρου του. Του νέου τό ώραϊον πρόσωπον ήναπτεν ή νεότης, ή δύναμις και τό πάθος. Ηδύνατο χάριν του νέου να παραιτήση τόν γέροντα, χάριν του έραστού τόν πατέρα της:

— Σε ύπακούω, πατέρα μου, είπε, και με βλέμμα αποχαιρετισμού προς τόν Λανέκ εισήλθε βραδέως έντός τής οικίας.

[Έπεται συνέχεια] Κατά τό άγγλικόν υπό Δ. Β.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΕΝΝΥΣΟΝ

Σημειώσεις φιλαναγνώστου

Κάποιαν νύκτα, μέσα εις έξοχικήν οικίαν μοναχικήν, περικυκλωμένη από θάμνους και πεύκα, συνέθη άλλοκότως ώραία, άν και σιωπηλή, σκηνή. Όλίγοι τήν είδαν, αλλά συχνά θα τήν αναφέρουν, σκηνήν από εκείνας που δεν έξαλείφονται από τήν φαντασίαν.

Πέντ' έξ' άνθρωποι με καρδίαν αγωνιώσαν έστεκαν ακίνητοι με τά μάτια γυρισμένα προς τήν κλίνην, επάνω εις τήν όποιαν εκείτο έξαπλωμένη άνθρωπινή μορφή, ζωντανή άκόμη. Δεν υπήρχε φώς εις τό δωμάτιον' άλλ' από δύο μεγάλα παράθυρα έγλυστρουσε μέσα ή σελήνη κ' έλουζε με φώς τό πρόσωπον του ψυχορραγούντος, πρόσωπον που τό έλάμπρυνεν από στιγμής εις στιγμήν άόριστον χαμόγελον και βλέμμα εύχαριστίας και αποχαιρετισμού προς άκριβήν γυναίκα, προς άγαπητόν παιδί, προς παλαιόν φίλον. Ούτε πάλη, ούτε πόνοι' τόσον ήσυχα, τόσον γλυκά απέσυρετο ή ζωή, ώστε οι παριστάμενοι άφου είχαν νομίσει ότι έπαυσε ν' άναπνέη, δεν έπίστευαν ότι έπαυσε να ζή. Και ήκούσθη να

λέγη ό κλεινός ίατρός, ό άγρυπνών πλησίον εις τήν επιθανάτιον κλίνην, ό μάρτυς τόσων ψυχορραγημάτων περιδόξων ή άφανών: «Ποτέ μου δεν είδα τόσον ήσυχο, τόσο δοξασμένο τέλος!»

Ο γέρον ούτος μόλις εξέπνευσεν, απέμεινεν άνθοσκέπαστος επάνω εις τήν αυτήν κλίνην, και ήτον ως τό ίδιον άγαλμά του' και μετ' ολίγον τό εύρύ του μαρμαρωμένον μέτωπον, του όποιου ό θάνατος, γλυκός και με όλον τό σέβας, εξήλειψε τάς ρυτίδας, έστεφανώθη με δάφνην' διότι ό νεκρός εκείνος ήτον ό Τέννυσον, ό βασιλεύς τής άγγλικής ποιήσεως. Έφυγε τήν αυτήν εβδομάδα που έφυγε και ό Ρενάν' ή Άγγλία επένθησε μετά τήν Γαλλίαν, και ή γή επτώχυνεν από τήν στέρσην δευτέρας δόξης.

Ο Τέννυσον ήτον άκατάδεκτος μεγαλοφυία. Άγνωστος ή επιφανής, δεν παρεδίδοτο εις τήν περιέργειαν των χυδαίων. Συγκατελέγετο εις εκείνους, οτινες — και εινε ευξήγητος ή αντίφρασις — αγαπούν τόν λαόν και καταφρονούν τόν όχλον. Τους στίχους του ποιητού χιλιάδες άνεγίνωσκαν, άλλ' ή φύσις του ανθρώπου μόνον εις τους οικείους του άπεκαλύπτετο, ή εις τους πνευματικώς όμοίους του, ή εις μερικούς φίλους ταπεινούς, οι όποιοι, διότι ήσαν άπλοϊκοί, δεν του έφαινότο χυδαίοι. Άλλά δεν έσυμπαθοῦσε τους μετρίους και δεν ήνείχετο τους ήλιθίους. Όπως ήτο πρό εβδομήκοντα έτών και πλέον, ότε, λέγουν, ποτέ δεν άπηύθυνε μίαν λέξιν προς τους συμμαθητάς του, τοιοῦτος ήτο μέχρι των τελευταίων ήμερών του, ότε, περιπατών εις τήν έξοχήν, άλλαζεν άπότομα τόν δρόμον διά να αποφύγη άμαζαν γεμάτην από περιέργους κυρίας εκ των θαυμαστών του.

Κατά τήν πρώτην περίοδον τής ζωής του έδεικνε βοημικάς τάσεις νυκτοβάτου. Άλλ' άντί να περνά τάς νύκτας του εις τά καταγώγια του Λονδίνου, τάς έπερνούσεν εις τά δάση' και ήκουεν εκεί τάς ρωνάς του άνέμου, τάς όποιάς έννοούσεν από μικρόν παιδί μέσα εις τόν κήπον του πρεσβυτέρου όπου έγεννήθη υπό τάς άκτίνας τής σελήνης που τόν έθώπευσε ψυχορραγούντα. Εκεί μέσα συνέλεγε τά αισθήματά του τά όποια έξεχειλισαν εις τους στίχους του που έγραψε δεκαεννά έτών' αισθήματα από τά όποια όλόκληρον τό έργον του εινε μοσχοβολισμένον.

Η ύψηλόφρων αυτη άγριότης έγαρκαπήριζε και τό κάλλος του που μετεμορφώθη κατά τό γήρας του χωρίς να έξαλειφθί. Θα έχρησίμευεν ως πρότυπον εις γλύπτην διά να παραστήση τόν θαυμασίον και άτίθασσον θηρευτήν, τόν καταφρονητήν του έρωτος τής Φαιδρας. Έθαύμαζαν τ' άρχοντικά χέρια του, τά πλούσια μαῦρα μαλλιά του κυματιστά επάνω εις τους ώμους του, τό εύκίνητον και λεπτόν ως γυναικός στόμα του, τό βαθύ βλέμμα του, τραχύ ένίοτε και σκωπτι-

κόν πολλάκις, σκεπασμένον από τά πυκνά καμαρωτά φρύδια του, σχεδόν πάντοτε έλαφρώς, άλλ' άπειλητικώς συνεσταλμένα' και τέλος τήν ρωνήν του που έκαμνε να όνειροπολούν όσοι τήν ήκουαν, όσάκις συγκατένευε να απαγγείλη, ή, άκριβέστερον, να τραγουδήση τους στίχους του.

Αί γυναίκες τόν έλάτρευαν, και δεν άνέπνευσε τό λιβάδι των. Τά σαλόνια τόν έπροσκαλούσαν, και τους έγύριζε τά νώτα. Μόλις ένυμφεύθη, έπαυσε τάς περιπλανήσεις του, κ' εκλείσθη εις τά δύο του έρημητήρια, τό έν παρά τήν θάλασσαν, τό άλλο εις τά βόθη των δασών. Ο σύγχρονός του Γλάδστων, πιστός φίλος του, και μεγαλοπρεπής έγκωμιαστής του έτίμησε τά μέλη τής βουλής των Λόρδων — τιμή που δεν τους έπρεπεν ίσως — δίδων εις αυτούς συνάδελφον τόν Τέννυσον' ό ποιητής δεν έφάνη σχεδόν εις τήν Βουλήν, και δεν έψήφισεν εκεί παρά μίαν φοράν, ότε επρόκειτο να χορηγηθώσι πολιτικά δικαιώματα εις πολλά εκατομμύρια άγροτών και εργατών.

Και τώρα πλέον συνήνητησε συντροφίαν αξίαν του' εισήλθεν εις τόν πράγματι ύψηλόν κύκλον των νεκρών του Ούεστμίνστερ. Του έκαμε θέσιν πλησίον του ό Σώσερ, ό πρώτος εκεί καταβάς και κοιμώμενος από πέντε αιώνων. Τι θ' άπογίνη ή δόξα του Τέννυσον; Το μέλλον θα επικυρώση τήν κρίσιν δύο γενεών που έρρέμβασαν, εκλαυσαν, ήγάπησαν μαζί μ' εκείνον και με τήν δύναμιν εκείνου; Ναί' όλοι τό πιστεύουν, όλοι τό γνωρίζουν, άλλά κανείς δεν λέγει διατί.

Άληθινά, ό Τέννυσον δεν όρίζεται, και ό λόγος του μεγαλείου του διαφεύγει και τους μάλλον αγαπήσαντας αυτόν' τόσον εινε φυσική και τόσον δυσεξερευνητος ή χάρις του γόητος τούτου! Του κόσμου έδωκε μουσικήν και εικόνας, όχι σοφάς ιδέας. Δεν διετύπωσε κανόνες, δεν ίδρυσε σχολήν, οὔτ' έδημοσίευσε φιλολογικά σύμβολα πίστεως. Δεν ήτο άνθρωπος συνεταιρισμών και προλόγων, ως δεν ήτον ήρωσ αίθουσών. Δεν ήτο τίποτε, και μόνον ήτο τό άγριον, άγνόν και θεϊον ζώον, καθώς όφείλει να εινε πᾶς αληθής ποιητής. Και ιδού διατί θα ζήση.

Βεβαίως έν τῷ έργῳ του Τέννυσον ύπάρχουν άσθενή μέρη, άλλά μέγας εινε ό κύκλος τόν όποιον περιλαμβάνει τό έργον τούτο. Περικλείει όλην τήν λυρικήν ποιήσιν, όλόκληρον τήν άγγλικήν ψυχήν, τής όποιάς κανείς ποιητής από τόν καιρόν του Σαίξπηρ δεν είχεν άναπαραστήσει, μόνος αυτός, τάς συγκινήσεις και τάς διαδοχικάς καταστάσεις. Πόσον εύρύς και ποικίλος εινε ό Τέννυσον, μεταπίπτων από του έξαισιού αισθητισμού εις τόν ουχ ήττον θελκτικόν ιδανισμόν! Άλλοτε μόν. όλος πυρετώδες πάθος, σφιχταγκαλιάζει τήν φύσιν όλην, ως έρωτευμένον παιδί. Άλλοτε δε συνομιλεί προς φάσματα και βυθίζεται εις ατελεύτητον μελέτην ακίνητος

έμπρός ενός τάφου. Το ποίημά του «In Memoriam» εινε Άμλέτου όνειρον που δέκα έτη διαρκεί και καθ' έσπέραν επαναβλέπει. Τα ποιήματα του Δόρα, Ένὼχ Άρδεν, Μάουδ, Άθλμερφελδ κτλ., εινε μυθιστορήματα του Δίκενς ή τής Έλιοτ, άνευ ψυχολογικών αναπτύξεων και ποικιλμάτων. Άν έξαιρέσης τόν Burns και τόν Σέλλεϋ, συγκεντρώνει από μίαν άκτίνα πάντων των Άγγλων ποιητών' έχει κάτι τι από τήν κατασκευτικήν πραότητα μέσα εις τήν όποιαν ό Ουόρδσουορτ συγγωνεύει τό ήθικόν και τό φυσικόν κάλλος' κάτι τι από τάς καινοτροπίας του Κόλεριγ, από τους θυμούς του Βύρωνος, από τήν όξείαν χάριν και τήν διάπυρον ήδύτητα του Κήτς, του Άνδρέα Σενιέ τής άγγλικής ποιήσεως. Παρέστησε με δύναμιν φυσιογραφικήν, τής όποιάς εως τότε κανείς ποιητής δεν έφαινετο άτοχος, τους ταπεινούς έρωτας, τάς συμφοράς και τάς χαράς των πτωχών ανθρώπων, τάς ύψηλάς και άπλως σκέψεις των άμορφώτων' και προέθη όσον του ήτο δυνατόν βαθύτερον, εως ότου έχάθη μέσα εις τό άπέραντον πεδίον του όνειρου, τό όποιον ή άγγλική φαντασία δεν άπαυδά καταμετροῦσα. Και τοιοῦτοτρόπως έξέφρασε τό άλλοκοτον εκείνο πνεῦμα του όποιου ό δυαδισμός άνησυχεί και συνταράττει όλους όσοι τό σπουδάζουν και δεν καταρθώσαν άκόμη να τό έξηγήσουν.

Τά άριστα έργα του Τέννυσον, μέσα εις τά όποια συγκεντροῦται αυτη ή οῦσία τής ποιήσεώς του, εινε τό άνωτέρω μνημονευθέν «In Memoriam», και τά «Ειδύλλια του βασιλέως». Τα ειδύλλια ταῦτα, άν και διάφορα τήν μορφήν, άνήκουν εις τήν αυτήν οικογένειαν και τά επί των χρόνων τής Αναγεννήσεως επικά άριστουργήματα του Σπένσερ, ως ή «Βασίλισσα των Νηρηίδων», και εινε τρόπον τινά ό φυσικός καρπός τής άγγλικής ποιήσεως. Περιστρέφονται εις τόν θρύλον του βασιλέως Άρθούρου, του γόητος Μερλίνου και των ιπποτών τής Στρογγύλης Τραπεζής. Με θαυμαστήν τέχνην ό Τέννυσον άνεκαίνισε τά αισθήματα και τήν γλώσσαν των μεσαιωνικών παραδόσεων' εδειχθη έν ταῦτῳ επικός, άρχαϊκός, και άφελής ως ό Όμηρος και ως οι τρουβήροι των ήσμάτων του μεσαιώνος. Μεταξύ των επικών τούτων διηγήσεων, όποια τις άγνότης διακρίνει τήν άναφερομένην εις τους ιππότας τής Στρογγύλης Τραπεζής! Ο Άρθούρος, ό άμωμος βασιλεύς, συνεκέντρωσε γύρω του περιδοξον χρείαν, τό άνθος των άνδρών, διά να χρησιμεύση ως πρότυπον του κόσμου, και να καταβάλη τά πάγκαλα θεμέλια νέας γενεάς. Τους ώρκισε να σέβωνται τόν βασιλέα των ως τήν συνειδησί των, και τήν συνειδησί των ως τόν βασιλέα των' οὔτε να συκοφαντούν οὔτε να πιστεύουν εις δυσφημίας' να ζώσι πάντα γων ζωήν' μίαν μόνον κόρην ν' αγαπούν, και ν' αφιερώνονται εις εκείνην, και ως φόρον τής

λατρείας των να τῆς προσφέρουν σειράν εὐγενῶν πράξεων. Κόσμος ιδεώδους κάλλους, εὐωδιῶν ἀπὸ τὰ ἀγνότατα καὶ ἀθρότατα ἄνθη. Ἐν ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἄνθη εἶνε καὶ ἡ Ἑλενα, τὸ κρίνον τοῦ Ἀστολάτ. Ἐπαξ μόνον εἶδε τὸν Λανσελωτόν, καὶ τὸν ἀγαπᾷ, καὶ ἀπόντα, ἐφ' ὅρου ζωῆς. Φυλάττει εἰς τὸν πύργον τὴν ἀσπίδα ποῦ ἄρῃσεν ἐκεῖνος, καὶ καθ' ἑκάστην ἀνεβαίνει ἐκεῖ διὰ νὰ τὴν βλέπῃ ἀριθμῆι τὰ λογιζήματα ποῦ φέρεται, καὶ ζῆ μὲ τὰ ὄνειρά τῆς. Ἐκεῖνος πληγώνεται· καὶ αὐτὴ τὸν περιθάλλει, καὶ τὸν θεραπεύει. Καὶ ὁμως ἐψιθύριζε: «Τοῦ κάκου, τοῦ κάκου· δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ. Δὲν θὰ μ' ἀγαπήσῃ. Πῶς λοιπόν! πρέπει νὰ πεθάνω;» — «Ἐπειτα σὰ φτωχὸ ἄθωο πουλάκι ποῦ ἕνα μόνον ἀπλό τραγουδι ἔχει μὲ ὀλίγες νότες, καὶ λέει καὶ ξαναλέει τὸ ἀπλό τραγουδάκι του, πάντα τὸ ξαναλέει ὁλόκληρο ἕνα πρῶτ' ἢ Ἀπρίλι, μέχρις ὅτου κουρασθῇ τ' αὐτὸ νὰ τ' ἀκούῃ, ἔτσι κ' ἡ ἄθωα παιδοῦλα ἐπερνοῦσε τὴν μιστὴ νύχτα ψιθυρίζοντας: «Πρέπει νὰ πεθάνω!» Καὶ τέλος πάντων ξεφρανεῖται ὁ ἔρωσ τῆς, μὲ ποῖαν σεμνότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ ποῖαν ὁρμὴν! Ἀλλὰ δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸν κατακτῆσῃ, εἶνε μὲ ἄλλην συνδεδεμένος. Μαραίνεται καὶ καταβάλλεται. Θέλουσι νὰ τὴν παρηγορήσουν, αὐτὴ δὲν θέλει. Τῆς λέγουσι ὅτι ὁ Λανσελωτός ἀγαπᾷ τὴν βασίλισσαν· δὲν τὸ πιστεύει. Καὶ λέγει πρὸς τοὺς ἀδελφούς τῆς: «Ἀδερφάκια μου, ὅταν ἦμιον μικροῦλα, συνειθίζατε καὶ μ' ἐπαίρνατε μαζὶ σας ἐπὶ τὴν βάρκα τοῦ περατάρη, κ' ἐπερνοῦσαμε τὸ μεγάλο τὸ ποτάμι. Ἀλλὰ δὲν ἠθέλατε νὰ πᾶμε παραπέρα, ἴσα μ' ἐκεῖ ποῦ θὰ βρισκαμε τὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ. Τώρα, θὰ πηγαίνω ἐγὼ ἴσα μ' ἐκεῖ». Ἀποθνήσκει, καὶ, κατὰ τὸν πόθον τῆς, τὴν φέρουν «σὰν ἴσκιο, ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς κάμπους ποῦ λάμπουν ὁλόανθοι», καὶ τὴν ἀποθέτουν μέσα εἰς τὴν βάρκαν πενήτως σκεπασμένην μὲ μαῦρα βελούδα. Ἡ βάρκα προχωρεῖ σπρωγμένη ἀπὸ τὸ ρεῦμα, «καὶ ἡ νεκρὴ μ' ἐκείνην» κρατεῖ μὲ τὸ δεξιὸν τῆς χεῖρ κρῖνον, καὶ μὲ τὸ ἀριστερόν, γράμμα γραμμμένο ὅπως τὸ ἠθέλει· τὰ ξανθὰ τῆς μαλλιά τὴν περιχύνουν. Τὸ σάβανο εἶνε χρυσό, κὶ αὐτὴ κατὰλευκα ντυμένη· καὶ μόνον τὸ πρόσωπό τῆς εἶδειχονταν ἀκίεπαστο, τὸσον καθάριο καὶ τόσο λατρευτό, ὥστε ποῦ ἡ κόρη δὲν ἐφαίνονταν νεκρὴ· ἔλεγε πῶς κοιμᾶται βαθεῖα, πῶς ἀναπαύεται βελαστή». Ἐμφανίζεται οὕτω ἡ νεκρὰ ἐν μέσω βαθυτάτης σιωπῆς εἰς τὴν αὐλήν τοῦ βασιλέως Ἀρθούρου, καὶ ὁ βασιλεὺς ἀναγινώσκει τὸ γράμμα ἔμπρὸς εἰς ὅλους τοὺς ἰππότες του καὶ τὰς δεσποῖνας ποῦ κλαίουσι: «Εὐγενικώτατε αὐθέντη μου Λανσελωτέ! Ἐγὼ ἡ παρθένα τοῦ Ἀστολάτ, καθὼς μὲ ἔλεγον κάποτε, ἔρχομαι ἐδῶ, γιατί μ' ἄρῃσες χωρὶς νὰ μ' ἀποχαιρετήσῃς· ἔρχομαι ἐδῶ, γιὰ νὰ σε χαιρετήσω γιὰ τελευταία φορά. Σ' ἀγαποῦσα, ἀλλ' ἡ ἀγάπη μου δὲν εἶ-

χεν ἀπόκρισι. Γιὰ τοῦτο κάνω τὸ παρόνομό μου μπροστὰ ἐπὶ τῆς δέσποινας μας τῆς βασίλισσας καὶ μπροστὰ ἐπὶ ὅλης τῆς ἄλλης ἀρχόντισσας. Παρακαλεῖτε γιὰ τὴν ψυχὴ μου, καὶ δώστε μου ταρφή. Παρακαλεῖτε γιὰ τὴν ψυχὴ μου κ' ἐσὺ, Λανσελωτέ, γιατί εἰς ἕνα ἰππότης ἀσύγκριτος». Τίποτε ἄλλο. Ἐτελείωσε μὲ τὰς λέξεις ταύτας, γεμάτας ἀπὸ τὸσον θλιβερόν παράπονον καὶ τὸσον τρυφερόν θαυμασμόν! Τί ἀπλούστερον καὶ τί εὐγενικώτερον αὐτοῦ!

Ἡ ΡΑΨΑΝΗ

Ὀδοιπορικαὶ ἐντυπώσεις

Ἀγαπητέ μου ἀδελφέ!

Δύο ὁδοὶ φέρουσι εἰς Ῥαψάνην, ἡ μία ἐκ Μπαμπᾶ καὶ ἡ ἄλλη μετὰ τὴν ἐξοδον τῶν Τερπῶν. Ἀπεφασίσαμεν ν' ἀνέλθωμεν διὰ τῆς μιᾶς καὶ νὰ κατέλθωμεν διὰ τῆς ἄλλης. Διήλθομεν τὸν ποταμὸν διὰ τοῦ προκειμένου πορθμείου, ὅπου μᾶς ἔρριψαν μετὰ τῶν κτηνῶν τῶν προωρισμένων νὰ μᾶς φέρουσιν εἰς Ῥαψάνην. Ἐγελάσαμεν ἀκριτὰ διὰ τὴν προτίμησιν ἣν μᾶς ἔκαμν νὰ μᾶς ἀρῇσῃ νὰ εἰσέλθωμεν πρῶτα ἐξήλθομεν ὁμως τελευταῖοι. Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας διερχόμενοι διὰ τερπνοῦ μονοπατίου μεταξύ ἀμπέλων, τῶν ὁποίων αἱ ὄριμοι σταφυλαὶ ἐκέντων τὴν ὄρεξίν μου, καὶ ἀγρῶν ἀραβοσίτου καὶ τριφυλλίου ἔχοντες δεξιὰ τὸν ποταμὸν ἐφθάσαμεν εἰς τὸν μύλον τοῦ Κανούτα κτήμα τοῦ Τεκῆ. Τὸ μέρος αὐτὸ εἶνε θαυμασίον. Ἀφθονον καὶ δροσερὸν ὕδωρ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν βᾶσιν ἀποτόμου βράχου καὶ σχηματίζει μικρὸν βυάκιον, ὅπερ καταλλήλως διευθυνομένου χρησιμοποιοῦται εἰς τὸν μικρὸν ἀρχηγόνου κατασκευῆς μύλον. Κατωφερῆς πλατεῖα πλατάνοσκεπῆς ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ βράχου καὶ πέραν ταύτης χλοεροὶ κήποι ὀπωροφόρων δένδρων πέραν τῶν ὁποίων ῥέει ὁ Πηγεὺς κρυμμένος ἐντὸς τοῦ δάσους Δαλιάνι, ὀνομασθέντος οὕτω ἐκ τοῦ ἐκεῖ πλησίον Δαλιάνι (ἰχθυοτροφεῖον), κτήματα καὶ ταῦτα τοῦ Τεκῆ. Μεταξὺ τοῦ βράχου καὶ τῆς πλατείας διέρχεται ἡ διὰ τὴν Ῥαψάνην ὁδός. Τὸσον μᾶς ἐμάχυσεν ἡ τερπνὴ αὐτὴ τοποθεσίαι ὥστε ἀπεφασίσαμεν μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου νὰ διέλθωμεν ἐκεῖ ὀλοκληρὸν ἡμέραν, ὅπερ καὶ ἐπράχσαμεν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὅποτε καὶ ἐπισκέφθημεν λεπτομερῶς ὅλα τὰ μέρη περιμένοντες νὰ ψῆθῃ ὁ ἄμνος. Ὡστε, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ, παρὰ τὴν ὑπόσχεσίν μου τοῦ νὰ τηρήσω χρονολογικὴν σειράν, προκαταβολικῶς σὰς γράφω διὰ τὴν ὥραιαν αὐτὴν τοποθεσίαι.

Ἡ ὁδὸς ἐπὶ τοῦ ὄρους δὲν εἶνε ὀμαλὴ ἀλλ' οὕτε καὶ πολὺ ἀπότομος, ἀλλῶς τε ἡ ἐξάισις θεὰ τῆς διασφύρας τῶν Τερπῶν εἰς τὸ βάθος τῶν ὁπίων νερκωμένους ἀπὸ τὴν εὐωδίαν τῶν λιγυριῶν ἀνεπαύετο ὁ πρασινίζων Πηγεὺς ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν πλατάνων, τῶν ἰτεῶν καὶ τῶν ἄλλων δένδρων τῶν κοσμούντων τὰς ὄχθας του, θὰ μᾶς ἔκαμνε νὰ διέλθωμεν καὶ κρημνοὺς χωρὶς κἄν νὰ τὸ ἐνοήσωμεν. Οὕτω ἀνῆλθομεν μέχρι τῆς κορυφῆς, συνδένδρου τοποθεσίας καλουμένης Προφήτης Ἡλίας. Ἐκεῖ-

θεν κατερχόμενοι διήλθομεν διὰ στενῆς καὶ ἀποτόμου ἀτραπῶν τὸ πυκνότερον καὶ χλοερόν δάσος τῶν Ἁγίων Θεοδώρων, ὀνομασθέν οὕτω ἐκ τῆς εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ εὐρισκομένης Μονῆς καὶ τὸ ὅποιον ἐκτείνεται μέχρι τῆς χαράδρας εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ὑπάρχει μύλος, ὅπου ἐμείναμεν ν' ἀναπαυθώμεν πρὶν διέλθωμεν τὴν γέφυραν ἣτις ἐνώνει τὴν χαμηλοτέραν δευράδα τοῦ Ὀλύμπου μὲ τὸν Κάτω Ὀλυμπον. Κάτωθεν ταύτης εἰς βάθος ἀκριτὰ σεβαστὸν ῥέει γαλακτώδης καὶ ὀσμυρῆς ῥυαξ. Ἐκεῖθεν ἡ ἀτραπὸς ἐλικωσθεῖς ἀνέρχεται μεταξὺ ἀμπέλων καὶ μετ' ἡμίσειαν ὠραν ἐφθάσαμεν εἰς Ῥαψάνην καὶ διηυθύνθημεν εἰς τὸν φιλόξενον οἶκον τοῦ κυρίου Παπαδοπούλου.

Ἡ τερπνὴ κωμόπολις Ῥαψάνη κεῖται κατὰ τὸ μέσον τοῦ Κάτω Ὀλύμπου παρὰ τὰ σημερινὰ ὄρια τῆς Ἑλλάδος. Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἤκμαζε μετὰ τῶν Ἀρμελικῶν διὰ τῆς βαφῆς τῶν κοκκίνων νημάτων. Καὶ σήμερον καίτοι δις ἐκάθ, κατὰ τὸ 1854 καὶ 1878 ὡς ἐκ μαχίας ἀνέζησεν ἐκ τῆς τέφρας τῆς, ὡς ὁ μυθολογικὸς φοῖνιξ, καὶ ἀκμάζει ὡς καὶ πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν φιλοπονήν καὶ δραστηριότητα τῶν κατοίκων τῆς μεταβαλλόντων τὰς ἀγόνους κλιμάκας τοῦ ὄρους εἰς θαλαρὰς ἀμπέλους αἰτίνας παράγουσι τὸν κάλλιστον Ῥαψανιώτικον οἶνον. Ἐκτὸς τούτου οἱ κάτοικοι τῆς Ῥαψάνης ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν στρογγυλάν. Ὁ εὐρὺς ὄριζων, ἡ θαλαρὰ φύσις ἣτις τὴν περιβάλλει καὶ αἱ κομψαὶ καὶ εὐκτιστοὶ οἰκίαι τῆς δίδουσι αὐτῇ ὄψιν φαίδραν καὶ τὴν καθιστοῦσι τερπνὸν καταφύγιον κατὰ τὸ θέρος. Ἐκ τοῦ ἐξώστου τοῦ κυρίου Παπαδοπούλου τὸ θέαμα ἦτο μαγικόν. Πρὸς Ἄ ἐξετείνετο ὁ Θερμαϊκὸς κόλπος πέραν καταπρασίνου πεδιάδος· εἰς τὸ βάθος τούτου διεκρίνετο ἔκτεν ὀμιχλώδης πέπλος τοῦ Ἄθως. Πρὸ ἡμῶν ἔκειτο τὸ χωρίον περιβαλλόμενον κατὰ τὰ 3/4 ὑπὸ τῶν ἀμπέλων του, καὶ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς χαράδρας ἀνῆρχετο μέχρι τῆς κορυφῆς τῆς ἀπέναντι ταπεινότερας δευράδος τοῦ Ὀλύμπου εὐρωστον καὶ θαλερόν δάσος ἐντὸς τοῦ ὁποίου διεκρίνοντο στενοὶ βρομίσκοι διαφόρους διευθύνσεις ἔχοντες. Ἀκριβῶς δὲ ἀπέναντι ἐφαίνοντο τὰ ἐπὶ τῆς Ὀσσης Ἀρμελικαία εἰς τοιοῦτον τρόπον ὥστε ἐνόμιζέ τις ὅτι εὐρίσκοντο ἐπὶ ὀροπέδιου τοῦ ἴδιου Ὀλύμπου. Καὶ τὸ δάσος τῆς Ὀσσης κατερχόμενον ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ ἐφαίνετο ὡς ν' ἀποτελεῖ συνέσειαν τοῦ δάσους τῶν Ἁγίων Θεοδώρων. Χωρὶς νὰ ἦναι τις γεωλόγος, ἄμα παρατηρήσῃ πῶσον ἀκριβῶς ἀντιστοιχοῦν τὰ ὑψώματα καὶ αἱ ταπεινώσεις τοῦ ἐνὸς πρὸς τὰ τοιαῦτα τοῦ ἑτέρου ὄρους, καὶ πῶς καὶ τὰ δύο ἀρχονται καὶ καταλήγουσι ἐμοιομορφῶς καὶ εἰς τὸ αὐτὸ σημῆον εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Τσιάγρι, πείθεται ὅτι ποτὲ τὰ δύο ταῦτα ὄρη ἀπετέλεον ἓν καὶ τὸ αὐτὸ καὶ ὅτι ἕνεκα γεωλογικῶν αἰτιῶν βιαίως ἀπεσχίσθησαν.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν λίαν πρῶτ' ἐγερθέντες μετέδωμεν εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ χωρίου ἐπὶ ἔπειτα ἦσαν καταραγῆ ἡ πεδιάς, ἡ θάλασσα καὶ τ' ἀπέναντι ὄρη τῆς Χαλκιδικῆς, ὅπως ἴδωμεν τὸν ἥλιον ἀναδύοντα ἐκ τῆς θαλάσσης. Ἐφθάσαμεν ἐκεῖ ἡμίσειαν ὠραν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Ὅ,τι εἶδον δὲν δύναται οὕτε νὰ ἐκφρασθῇ, οὕτε νὰ περι-

γραφῇ· ἦτο ἀνώτερον καὶ αὐτῆς τῆς ἀντικλήψεως. Ἡ αὐγὴ προβαίνουσα κροκόπεπλος ἔσπειρε κατὰ τὴν διάδοσιν τῆς τ' ὠραίων χρωμάτων τῆς. Ἡ πρὸ ἡμῶν κλιτύς τοῦ ὄρους πλαγιασμένη ἐπὶ τῆς πεδιάδος ἦτο σκεπασμένη μὲ τὰς καταπρασίνους ἀμπέλους τῆς· ἡ δὲ πεδιάς τοῦ Τσιάγρι, διὰ τῆς ὁποίας ἔρπει μεγαλοπρεπῶς ὁ Πηγεὺς ὅστις διὰ πολλῶν στομιῶν χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς καλλιτεχνικὴ αἴθουσα, τῆς ὁποίας ὁ τάπης ἐποικιλλετο ἀπὸ τοῦ βαθυτέρου πρασίνου χρώματος μέχρι τοῦ πλέον ἀνοικτοῦ καὶ τοῦ χρυσοειδοῦς τῶν θερισμένων ἀγρῶν, εἶχεν εἰς τὸ βάθος τῆς τὸν κρυστάλλινον καθρέπτην τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀντανάκλατο τ' ὠραῖον τοῦρανοῦ χρωμα. Μικρὸν χωρίδιον τὸ Νυκτερέμι ἐν τῷ μέσω τῆς πεδιάδος ἀνέδιε, διὰ μέσου τῶν περικυκλούντων αὐτὸ δένδρων, κωνόν· ὁ Πυργητὸς ἐπὶ ὑψώματος πρὸς τὸν Ὀλυμπον εὐρισκόμενος ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐπεσκόπει τὴν πεδιάδα, καὶ τὸ Λασποχώρι εἰς τὸ βίζωμα τῆς Ὀσσης ἐφαίνετο ὡς σιγῶν μὲ τοὺς ἀρκίους ὀδόντας τῆς παμμεγίστου ἰχθύος.

Ἡ δικύγεια τῆς ἀτμοσφαιρας ἦτο τοσαύτη ὥστε ὁ εἰς τὸ βάθος τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου Ἄθως ἐφάνη πρὸ ἡμῶν ἀποτόμως ὑψούμενος ἐν ὅλη τῇ ἐπιβλητικῇ μεγαλοπρεπείᾳ του μὲ τὰς δύο ὀξείας καὶ ὀμοιομορφῶς κορυφᾶς του, τῶν ὁπίων ἡ μία ὑψηλότερα ἐχωρίζετο τῆς ἄλλης διὰ χαράδρας· διεκρίνοντο καθαρῶς τὰ δασώδη μέρη τοῦ ὄρους καὶ ὅλης τῆς Χερσονήσου. Ἡ παραλλήλως τοῦ Ἄθως βαίνουσα καὶ πλησιεστέρα εἰς ἡμᾶς ταπεινότερα Κασσάνδρα ἐφαίνετο ἐπίσης καθαρῶς, ἀπέκρυπτεν ὁμως τὴν ἐπι πιθανῶς χθαμαλωτέρων μεσαιῶν γλῶσσαν τῆς Χαλκιδικῆς Σιθωνίαν.

Ἡ Ἀνατολὴ ὡς δειλὴ παρθένος ἔλαβε τ' ὠραῖον τοῦ ῥόδου χρωμα· βαθμηδὸν ἤρχισαν νὰ ἐκπέμπωνται πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις τ' οὐρανοῦ δακτυλοειδεῖς πύρινοι ἀκτίνες, καὶ πρὶν ἔτι ὁ ἥλιος φανῇ ἀναδύμενος ἐκ τῆς θαλάσσης, ἀραχνούφης χρυσοῦς πέπλος ὡς ὑπὸ ἀοράτου χειρὸς ἐξαπλούμενος ἐκάλυψε τὴν κορυφὴν τοῦ Ἁγίου Ὀρους καὶ ἐξετάθη μέχρι τῶν προπόδων αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἄμα ὁ δίσκος τοῦ Ἡλίου ἐφάνη εἰς τοῦ ὀρίζοντος. Εὐλογημένος πέπλος ὑπὸ τῶν ὁπίων διεφυλάχθη ἐκεῖ ἄγνων τὸ αἶσθημα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τῆς θρησκείας καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ γράμματα κατὰ τὰς σιστενιότερας ἡμέρας τοῦ Ἐθνους μας. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἡλίου ἐθάμβωσε τοὺς ὀρθακμοὺς καὶ δὲν ἠδυνάμεθα νὰ βλέπωμεν παρὰ διὰ μέσου ὀμιχλώδους καλύμματος, σχηματιζομένου ἐκ τῆς ἐξατμίσεως τῆς πρωϊνῆς ὀρώσου, τὸ πρὸ ἄλλοῦ καθαρώτατον καὶ τερπνὸν πανόραμα.

Κατήλθομεν κατεθελγμένοι ἐκ τῆς πρωϊνῆς ἐκείνης εὐαρέστου ἐκδρομῆς ὅπως μεταδώμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἣς τὰ ἐγκαίνια ἐγίνοντο κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἡ ἐκκλησία αὕτη καίσα κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν τοῦ 1878, ὅποτε εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ τὸ χωρίον, ἀνηγγέρθη τῇ φιλοτίμῳ συνδρομῇ τῶν κατοίκων τῆς. Ταῦτα ἠκολούθησαν ἐπισκέψεις εἰς τὴν συνοικίαν ἐκείνην, καὶ ἐπεσφράγισε τὴν ἐορτὴν χορὸς εἰς τὸ μέσον τοῦ χωρίου τὸν ὅποιον ἀτυχῶς διέλυσε βαρβαρὰ θερινὴ βροχὴ. Δὲν εἶναι ἀμφισβητικὸν ὅτι οἱ ὀραστήριοι καὶ φιλότιμοι Ῥαψανιώται θὰ ἐπι-

διορθώσωσι και τους δρόμους των, τ' ανώμαλον και ανωφερές των οποίων καθιστά δύσκολον την συγκοινωνίαν. Αλλά μήπως δεν έπρεπε και η Κυβέρνησις να λάβη πρόνοιαν διά την δημοσίαν από Μπαμπά η από Τεμπών μέχρι Ραψάνης οδόν; Η χρησιμότης ταύτης είναι πολύ ανωτέρα της των Αμπελακίων διά πολλούς και εύνοήτους λόγους.

Παράλληλως της Ραψάνης επί του όρους χωριζομένη ταύτης διά βεματίας, κείται η Κρασιά ώραιον χωρίον, άλλοτε ακμάσαν διά της υφαντουργίας των αλατσάδων. Πρό της βεματίας υπάρχει βρύσις διαχυεστάτου και κρυσταλλώδους ύδατος, την οποίαν δεν ήξεύρω διατί ονομάζουσι Κάτω βρύσιν ενώ εύρίσκεται εις τó ανώτερον μέρος της κοινοπέλειως. Επί των υπερχειμένων πλευρών του όρους εύρίσκονται ρομαντικά έξωκλήσια και επί της κορυφής τούτου ό προσήτης Ηλίας. Αφοϋ οί ξένοι τόσο ένθουσιάζονται, πώς είναι δυνατόν οί κάτοικοι της Ραψάνης να μένωσιν άπαθείς πρό των τόσον θελητήρων της! Και πράγματι τρέφουσιν άληθή λατρείαν πρός τον ώραιον τόπον των, την οποίαν και εις την ξένην διατηρούσιν άμείωτον. Ούτω αναφέρουσι παροικιωδώς ότι Ραψανιώτης τις ταξειδεύσας εις Κωνσταντινούπολιν έγγραφεν εις την πατρίδα του «Από μικράς Κωνσταντινουπόλεως διά χωρίον Λάρισσαν εις μεγάλην Ραψανόπολιν». Έδλεπε την Ραψάνην του μεγάλην διά της φαντασίας του και δεν παρέβαλλε ταύτην πρός ουδεμίαν μεγαλοπολιν του κόσμου. Τι ευγενής εγωισμός!

Προσεχώς θέλω σάς γράψει περί των Τεμπών των οποίων η περιγραφή είναι ανωτέρα και των δυνάμεών μου και της θελησεώς μου. Έπειδή όμως γράφω πρός τον άδελφόν μου, ό όποιος θα είναι επιεικής, θα προσπαθήσω έστω και άτελώς να σκιαγραφήσω τάς έντυπώσεις μου.

Σε άσπάζομαι

ή άδελφή σου
ΑΜΑΛΙΑ Π.

ΤΡΕΛΛΑ

Σε μία ποϋ τρελλαινεται για τα κεράσια

Την είδε από τó δέντρο του δροσάτο ένα κεράσι
Χαρούμενη κι' όλόμορφη μία μέρα να περάση,
Κι' από τή ξήλεια στην καρδιά του μπήκ' ένα μπαϊρετι,
Και θέλοντας να γάκηθη της έπεσε στο χέρι.

Τόν πόνο του δεν άκουσεν η όμορφη Κυρία
Μά βλέποντάς το δροσερό, τρελλάθηκε με μία! . . .
Και τώφερε στα χείλη της γλυκά να τό φιλήση,
Κόκκινο κι' όλοστρόγγυλο, σαν ήλιος μέσα στη δύση.

Μά τó κεράσι τ' άμοιρο, σ' αυτό τó φιλήμα της,
Αισθάνθηκε πως γίνονταν κι' αυτό τρελλά σιμά της! . . .
Κι' ενώ γλυκά τό φιλάγε, της γλίστησε στο στόμα
Γ'α ναύρη τάφο βροδινό στο τρυφερό της σώμα.

Β. Γ. ΣΤΕΦΕΛΙΔΗΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ο Διαδόχος του Δανικού θρόνου.

Ο έν τή ελληνική Αύλη φιλοξενούμενος κατ' αυτός διάδοχος του Δανικού Θρόνου Χριστιανός Φρειδερίκος, πρεσβύτερος άδελφός του ήμετέρου βασιλέως, έγεννήθη τήν 3 Ιουνίου 1843. Από του 1861 εισελθών εις τήν στρατιωτικήν υπηρεσίαν, μετέγε του πολέμου του 1864 ως ταγματάρχης, μετά δε τήν άποκατάστασιν της ειρήνης έπροβιβάσθη εις αντισυνταγματάρχην τó δε επόμενον έτος έγένετο συνταγματάρχης και κατόπιν ύποστράτηγος. Έν έτει 1866 έπεχείρησε μακρόν ανά τήν Εύρώπην ταξείδιον, επανελθών δε εις Δανίαν προήχθη κατά τó 1867 εις αντιστράτηγον και στρατηγόν. Τήν Ελλάδα έπισκέφη τήν πρώτην κατά τó 1868, τó αυτό δ' έτος ένυμφεύθη τήν πριγκίπισσαν Λουίζαν της Σουηδίας, εξ ης απέκτησεν επτά τέκνα, ών τέσσαρα άρρενα.

Ο κατάστικτος άνθρωπος.

Ο παράδοξος και μυθιστορικός ούτος άνθρωπος έγένετο έσχάτως τó ζήτημα της ήμέρας κινήσας έξόχως τήν περιέργειαν του κοινού, όχι τόσον ότι έπεδεικνυε τó κατάστικτον σώμα του έν αίθουση τινι παρά τó Ταχυδρομείον, όσον όταν άπεκαλύφθη αίφνιδίως ότι ό πλάνης αυτός ήτο ό Δημήτριος Τζαβέλλας, ό πρό τεσσαροκονταετίας άπολεσθείς υίός του ήρωος αγωνιστού Κίτσου Τζαβέλλα.

Είνε γνωστός ό βίος του Δημητρίου Τζαβέλλα, μέχρι της εποχής κατά την οποίαν ό πατήρ του, μετακαλέσας αυτόν εκ Βαυαρίας και άποσύρας αυτόν εκ της Στρατιωτικής σχολής των Ευελπίδων όπου είτα τον είχε κατατάξει, άλλ' όπου ήτο αδύνατον να περιορισθί ή θερμός και δυσήμιος του νεαρού σουλιώτου χαρακτήρ, τον παρεκίνησε να υπάγη εις Αλγερίαν, όπου έμάχοντο τότε οί Γάλλοι κατά του Αβδελ-Καδέρ και να προσπαθήσθι ει δυνατόν να διακριθί επί του πεδίου των μαχών. Ο φιλοπόλεμος Δημήτριος υπήκουσε και ανεχώρησεν' έγεινε δε γνωστόν ότι έλαβε μέρος εις τήν καταστρεπτικήν μάχην της Κωνσταντινης ότε και πληγωθείς απέθανεν, ως διεδόθη και εφαινετο μέχρι τούδε βέβαιον, διότι εκτοτε ή οικογένειά του έχασε τά ίχνη του και ουδεμίαν περι αυτού έλαβε ποτε είδησιν. Αλλ' ίδού μετά τόσα έτη επιστρέφει σήμερα εις Αθήνας ό υίός του Κίτσου υπό ψευδώνυμον, έπιδεικνύων τά στίγματα του. Λέγει μόνον ότι είναι Σουλιώτης και επιθυμεί, ως φαίνεται, να διατηρήσθι ακόμη τó incognito του. Αλλ' ή μετά τινων συγγενών του τυχαία μάλλον αντιπαράστασις, έν τή παρά τó Ταχυδρομείον αίθουση, όπου τον έβλεπον αντί πεντηκοντάλεπτου τιμήματος, προκάλεσεν άκράτητον τήν συγκίνησιν του και τον εξηνάγκασε ναποκαλυφθί. Εις τήν άδελφήν του κ. Καλλιόπην Κριεζώτου, εις τον γαμβρόν του και εις τήν θυγατέρα των κυρίαν Ζορμπά διηγήθη πρώτον διά μακρών τήν περιπετειώδη του ιστορίαν πώς διεσώθη από του έν Αλγερία πολέμου, πώς περιήλθε τον κόσμον όλόκληρον, πώς έστιγματίσθη υπό αγρίων ινδών από κεφαλής μέχρι ποδών και πώς απέκρυπτε τó ήρωϊκόν του όνομα, νομίζων ότι θα τó κηλιδώσθι διερχόμενος υπ' αυτό βίον άλήθου και χρησιμεύων εις δημοσία θεάματα. Ταύτα λέγων έδείκνυε σημεϊα τόσο ζωηράς συγκινήσεως και παρείχε τόσα δείγματα ταυτότητος, ώστε εις τήν οικογένειαν δεν μένει πλέον ουδεμία άμφιβολία ότι ό κατάστικτος άνθρωπος και ό Δημήτριος Τζαβέλλας είναι έν και τó αυτό πρόσωπον. Αλλ' εκ τίνος ύποψίας, διεγερθείσας κατ' αρχάς ότι αυτός είναι ό περιβόητος δήμιος Νταϊ-Γιούργης, και εκ τινων αντιφάσεων των πραγμάτων πρός τάς

ποιήλας μαρτυρίας των γνωστών και φίλων του Δημητρίου Τζαβέλλα, ήραχισε να γεννάται περιεργον και συγκινητικόν ζήτημα ταυτότητος, εκ του συνόλου δε της αποδεικτικής ούτως είπειν διαδικασίας, διεξαχθείσης πρό της αστυνομίας και των συγγενών, και της οποίας έτήρησαν τó κοινόν ένήμερον αί έφημερίδες. πολλοί εκφράζουσιν ακόμη άμφιβολίας μήπως ή οικογένεια επλανήθη υπό επιδειξίου τινός τυχοδιώκτου.

Ο λεγόμενος Δημήτριος Τζαβέλλας, ό κατάστικτος άνθρωπος, του οποίου δημοσιεύομεν τήν εικόναν, φαίνεται ήλικίας εξηκονταπέντε έτων. Έκτός των στιγμάτων της ποινής φέρεται και ίχνη ευλογίας εις τó άποτρόπαιον δε της γενειώσης μορφής του προσθέτει και ό δεξιός οφθαλμός, βλαφθείς ως λέγεται εκ μονομαχίας του Τζαβέλλα μετά του όπλοδιδασκάλου Μύλλερ. Έχει όρασιν και μνήμην άσθενεστάτην, πάσχει δε και εκ διανοητικής τίνος διαταραξέως. Έχει λησιμονήσθι σχεδόν τήν μητροικήν του γλώσσαν και είναι σκαίος, άπότομος, βάνανσος. Τήν εκ 200,000 δρ. περιουσίαν του έχει κληροδοτήσθι διά διαθήκης του εις διάφορα φιλανθρωπικά καταστήματα, άδεται δε ότι αυτός θέλει ναποσυρθί εις τó Άγιον Όρος. Σήμερον αναχωρεί εις Χαλκίδα όπου θα παραμείνη παρά τω γαμβρῳ αυτού κ. Δ. Κριεζώτη, τελείως πεπεισμένῳ περί της ταυτότητός του.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Αρχαιολογικά

Τήν παρελθούσαν έβδομάδα παρά τήν θείαν Λαζκα Βάβουλα έν Πειραιά ένθα υπάρχει τó πλυνητήριον του κ. Στ. Κηρομότη, γινομένων έκσκαφών πρός άνέγερσιν νέου τοιούτου, άνευρέθησαν μέρη τεσσάρων επιτυμβίων στηλών. Εκ τούτων τó μόν πρῶτον εικονίζει νεανίαν έν χιτώνι και ίματίῳ μέχρι του στήθους' επί του δευτέρου τευχίου φέρεται παράστασις γυναικός όρθίας, μετά παιδός εις τά δεξιά' τó τρίτον είναι κιονίσκος κυλινδρικός μετ' επιγραφής: «Εϋκλεια Ζωπύρω Θεσσαλονικέως θυγάτηρ» τó δε τέταρτον τευχίον είναι τó άνω μέρος μεγάλης στήλης επιτυμβίου φερούσης κεφαλήν γυναικός καλώς εξειργασμένην, μετ' ιδιορρυθμου κομμώσεως, και τήν εσθίς επιγραφήν μεγάλως Ρωμαϊκοίς γράμμασι: «Ζωσίμη Ζωήλου Οηθεν Φίλωνος Οηθεν γυνή». Ταύτα κατά τάς καθημερινάς έφημερίδας.

Φιλολογικά

Ο Φιλολογικός Σύλλογος Παρνασσός έώρασε τήν παρελθούσαν Κυριακήν διά φιλολογικής έσπερίδος τους Αργυρούς Γάμους του Βασιλέως παρισταμένων του Διαδόχου και του Βασιλόπαϊδος Νικολάου. Κατ' αυτήν δ κ. Άγγελος Βλάχος άπήγγειλε τον πανηγυρικόν.

Ο Άγγλος καθηγητής και δεινός έλληνιστής Ουάλερ έδημοσίευσεν άξιόλογον ώδήν εις

Ο ΚΑΤΑΣΤΙΚΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

άρχαιαν ελληνικήν γλώσσαν πρός τιμήν του έσχάτως αποβιώσαντος ποιητού Άλφρέδου Τέννυσον.

Ο Τολστόϊ έορτάζει προσεχώς τήν τεσσαροκοστήν επέτειον της δημοσιεύσεως του πρώτου του φιλολογικού έργου, αναλαβούσης τήν πρωτοβουλίαν της έορτής της έν Μόσχά «Εταιρείας πρός ανάπτυξιν των ρωσικών γραμμάτων». Τό πρωτόλειον του μεγάλου μυθιστοριογράφου είναι διήγημα έπιγραφόμενον Ιστορία των παιδικών μου χρόνων και δημοσιεύθεν υπό αρχικά Α. Ν. (Λέων Νικολάιέβιτς) καθ' ήν εποχήν ό Τολστόϊ ήτο ακόμη άξιωματικός του στρατού του Καυκάσου, άγνωστος καθολοκληρίαν εις τον φιλολογικόν κόσμον. Τόση ήτο ή έπιτυχία του έν λόγω διηγήματος, τó όποϊον εύθως ήκολούθησε και δευτερον ως συνέχεια, ώστε ό Δοστογιέφσκις, εξόριστος τότε έν Σιβηρία έγγραφε πρός φίλον του ότι εξ όσων είχε άναγνώσει κατ' έκείνην τήν εποχήν αυτά τά δύο διηγήματα του έκαμαν έντύπωσιν και ήρώτα μετά περιεργείας τó όνομα του μυσητηριώδους αυτού Α. Ν.

Οί εκδοτάι Σαρπαντιε και Φασκέλ έθεσαν εις κυκλοφορίαν τήν έκαστην πεντηκοστήν χιλιάδα της Καταστροφής. Τό τελευταίον μυθιστόρημα του Ζολά θεωρείται ό μεγαλύτερος έκδοτικός θρίαμβος της εποχής.

Ομάς μουσικών και φιλολόγων συνελθούσα έσχάτως εις τήν οίκίαν του Γκουνό, συνεσκέφθησαν περί άνεγέρσεως μνημείου εις τον δογματικόν ποιητήν Αϊμούλον Ωζιέ, τó όποϊον άπεφασίθη να τοποθετηθί εις τον κήπον του Παλαι Ρογαϊά.

Ο Ακαδημαϊκός Σεβιέρσ Μαρμιέ, του οποίου ήτο γνωστός ό πρός τά παλαιά βιβλία έρωσ, άφηκε 1000 φράγκα εις τούς παλαιωπό-

λας τῆς ἀριστερᾶς ὄψης τοῦ Σηκουάνα, ἵνα παρακαθῆσων εἰς συμπόσιον ὅλοι ἡμοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ζήσων ὥρας τινὰς ἐν τῇ ἀνακνήσει του, εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν εὐτυχῶν ὧρῶν τὰς ὁποίας διήλθε μετὰ «τῶν τιμῶν αὐτῶν ἐμπορῶν», ὡς λέγει ἐν τῇ διαθήκῃ του.

Μουσικὰ

Τὴν παρελθούσαν Τρίτην ἐτελέσθη ἐν τῷ Νέῳ Θεάτρῳ πανηγυρικῶς ὁ Ἀβεριόφειος μουσικὸς ἀγὼν ὀδικῆς καὶ ὄργανικῆς μουσικῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ ὀλοκλήρου τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀνακτόροις φιλοξενουμένων ἡγεμονιδῶν. Καὶ τοῦ μὲν ἀγῶνος ὄργανικῆς μουσικῆς μετέσχον αἱ φιλαρμονικαὶ ἑταίρια Ἀθηνῶν καὶ Ζακύνθου, τοῦ δὲ τῆς ὀδικῆς οἱ χοροὶ τῆς Φιλαρμονικῆς Ἀθηνῶν, τοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Σπινέλλη καὶ τοῦ μουσικοδιδασκάλου κ. Διμέντου. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων μουσικῶν τεμαχίων ἢ ἀγωνόδικος ἐπιτροπὴ ἀπένειμε τὸ ἀ' βραβεῖον τῆς ὀδικῆς μουσικῆς ὁρ. 750 εἰς τὸν χορὸν τῆς Φιλαρμονικῆς, τὸ δεῦτερον ὁρ. 400 εἰς τὸν τοῦ κ. Σπινέλλη καὶ ἔπεινον μετὰ ὁρ. 300 εἰς τὸν τοῦ κ. Διμέντου. Τῆς δὲ ὄργανικῆς τὸ χιλιόδοραχμον βραβεῖον εἰς τὸν μουσικὸν θίασον τῆς Φιλαρμονικῆς Ἀθηνῶν. Ἡ τελευταία αὕτη ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τοῦ κοινού, ὅπερ καὶ ζωηρῶς διεμαρτυρήθη ἐκδηλώσαν τὴν ὑπὲρ τοῦ θίασου τῆς Φιλαρμονικῆς Ζακύνθου συμπάθειάν του.

— Τὸ νέον τοῦ μουσικοῦ κόσμου εἶνε ὁ προαγγελθεὶς *Φάλσταφ*, τὸ λυρικὸν μελόδραμα τοῦ Ἰωσήφ Βέρδη ἐπιστίγιον τοῦ Ἀρρίγου Μπόιτο συντεθεινὸν καὶ μέλλον νὰ παρασταθῇ διὰ πρώτην φοράν ἐν τῇ Σκάλα τοῦ Μιλάνου περὶ τὰ μέσα τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου, τῆς θεατρικῆς περιόδου ἀρχομένης ὡς γνωστὸν τὴν 25 Δεκεμβρίου. Ὁ *Φάλσταφ* εἶνε τρίπρακτος ἀλλ' ἑκάστη τῶν πράξεων διακρίεται εἰς δύο μέρη, χάριν τῆς μεταλλαγῆς τῆς σκηνῆς, συντομώτερον δὲ τοῦ Ὁθέλλου θὰ διαρκῆσῃ μόλις μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν. Ὁ ἰταλικὸς τύπος προοιωνίζεται τὰ ἄριστα περὶ τοῦ νέου ἔργου τοῦ Βέρδη.

— Ὑπὸ τῆς ἐν Παλιέρμῳ «Ἐκθέσεως τῶν Ἑσπαιτεχνῶν» ἀπενεμήθη εἰς τὸν Ζακύνθιον συνθέτην κ. Ἀγγελὸν Σαλοῦτσην, γνωστὸν καὶ ἐξ ἄλλων αὐτοῦ ἔργων, βραβεῖον δευτέρας τάξεως μετ' ἀργυροῦ μεταλλίου διὰ τὴν *Romanza l' Onda*, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποβάλλει εἰς τὸν τελευταῖον ἐκεῖ μουσικὸν διαγωνισμὸν.

Θεατρικὰ

Παρεστάθη μετ' ἐπιτυχίας εἰς τὸ Θεάτρον τῆς Πύλης τοῦ Ἁγίου Μαρτίνου νέον δρᾶμα λίαν πρωτοτύπου ὕψους τῶν Μαρῦ καὶ Γριζιῆ ἐπιγραφόμενον ὁ Ὀπλοδιδάσκαλος.

— Ὑπὸ τῆς αὐστριακῆς λογοκρισίας ἀπηγορεύθη ἡ ἐξακολούθησις τῶν παραστάσεων εἰς τὸ Τσεχικὸν θέατρον τῆς Πράγης τῆς Τσεχοδίας τοῦ Ἀνθρόπου. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ Οὐγγρου Madach, μεγαλοπρεπῆς πορείᾳ διὰ μέσου τῶν διαφορῶν ἡλικιῶν τῆς ἀνθρωπότητος, ἐθεωρήθη ὡς ἐνέχον καὶ ὑποτρέφον τάσεις ἐπαναστατικῆς κινδυνώδεις, προπύτων εἰς τὴν πράξιν ἣτις διεξάγεται κατὰ τὴν γαλλικὴν Ἑπανάστασιν. Τὸ κοινὸν ἐχειροκρότησε φρενητιῶδῶς τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ὁ συγγραφεὺς θέτει εἰς τὸ στόμα τοῦ Δαντῶν καὶ τοῦ Ροβεσπιέρου καὶ ἐξελιγμένη κυριολεκτικῶς ὅταν ἡ ὀρχήστρα μετὰ τοῦ χοροῦ ἀνέκρουσε τὴν *Μασσαλιώτιδα*. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν σκανδάλων τού-

των τὸ δρᾶμα τὸ ὁποῖον ἐπαίχθη δεκαπεντάκις ἐν Βιέννῃ ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ἐκθέσεως, ἐν Πράγῃ ἀπηγορεύθη.

— Μετὰ τὴν Δουῆζε, τὴν διάσημον ἰταλίδα τραγωδῶν, ἐπεσκέφθη τὴν Βιέννην καὶ δίδει παραστάσεις ἡ Σάρα Βερνάρ. Αἱ βιενναῖαι ἐφημερίδες γέμουσι κρίσεων καὶ συζητήσεων περὶ τοῦ ποῦ τῶν δύο εἶνε ἀνωτέρη.

— Ὑπὸ ἀμφότερων τῶν ἐν Ἀθῆναις θιάσων, εἰς τὸν μὲν πρωταγωνιστοῦσας τῆς Κας Παρσκειουπούλου εἰς τὸν δὲ τῆς Δδος Βερῶνῃ παραστάθη τελευταῖον ἡ *Μερόπη* τοῦ κ. Δ. Βερναρδάκη, παρασταμένον κατὰ τὴν παράστασιν καὶ τοῦ ποιητοῦ, παρεπιδημούτος κατὰ τύχην ἐν Ἀθήναις. Ἀυφότεραι αἱ ἐσπερίδες ἦσαν ἐνδιαφέρουσαι καὶ προὐκάλεσαν πληθὺν κρίσεων καὶ σχολίων.

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ

Τροχιοδρόμος καταβρεκτήρ.

Ἡ παρτιθεμένη εἰκὼν παριστᾷ μηχανήμα πρὸς κατάβρεξιν τῶν ὁδῶν τοῦ ὁποίου ἀνάλογον ἠδύνατο ἴσως νὰ τεθῇ καὶ παρ' ἡμῖν εἰς χρῆσιν. Τὸ μηχανήμα τοῦτο ἔξωθεν μὲν ἔχει τὴν μορφήν ἀμάξης τροχιοδρόμου ἠλεκτροκινήτου, ὡς εἶνε οἱ λειτουργοῦντες ἐν Β. Ἀμερικῇ. Τοῦτο ὅμως γίνεται μόνον διὰ νὰ μὴ τρομάξωσιν οἱ ἵπποι τῶν ἀμαξῶν αἱ ὁποῖαι εἶνε συνηθισμένοι εἰς τὴν τοιαύτην θέαν. Ἀλλὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς δῆθεν ἀμάξης εἶνε ἐλικληρὸν σιδηροῦν βυτίον πλήρες ὕδατος. Μικρὸς διάτρητος σωλὴν ἐν εἶδει βραχιόνος ἐκτεινόμενος ὑπὸ τὴν ἀμαξάν καὶ καταλλήλως κινούμενος ὑπὸ τοῦ ὁδηγοῦ, καταβρέχει θαψιλῶς καὶ ἐν τάξει τὴν ὁδόν, χωρὶς νὰ ἐμποδίσῃ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀμαξῶν, διότι εὐχερῶς ἀνυψοῦται καὶ μετατοπίζεται, δι' ἀπλῆς δὲ στρόγγυλος κλείεται καὶ ἡ τοῦ ὕδατος ροή. Ἄλλως δὲ ὁ ἠλεκτροκίνητος καταβρεκτὴρ λειτουργεῖ καθ' ὅσας ὥρας δὲν ὑπάρχει κίνησις μεγάλη εἰς τὰς ὁδοὺς. Παρ' ἡμῖν δὲν ἐτέθη ὁ ἠλεκτροκίνητος πρὸς κίνησιν τῶν τροχιοδρόμων, ἀλλὰ καὶ δι' ἵππων συρόμενος δύναται βεβαίως νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν καταβρεκτὴρ διὰ τὰς ὁδοὺς ἐκείνας, αἵτινες εἶνε ἤδη ἐστρωμέναι διὰ βάρδων ἵπποσιδηροδρόμου.

